

umb
UNIVERZITA
MATEJA BELA
V BANSKEJ BYSTRICI

HRÁME SA S PÍSMENAMI

Milena Lipnická

 BELIANUM

Milena Lipnická

HRÁME SA S PÍSMENAMI

Vzdelávacie aktivity na rozvoj kognitívnych
a psychomotorických schopností detí
predškolského veku v príprave
na čítanie a písanie

Lipnická, M. (2025). *Hráme sa s písmenami*. Belianum.

Publikácia bola vytvorená ako jeden z výstupov projektu KEGA č. 001UMB-4/2025 s názvom *Hry s písmenami v predprimárnom vzdelávaní. Tvorba metodického materiálu s integráciou vzdelávacích oblastí*.

Názov: HRÁME SA S PÍSMENAMI

Podnázov: Vzdelávacie aktivity na rozvoj kognitívnych a psychomotorických schopností detí predškolského veku v príprave na čítanie a písanie

Autorka: doc. PaedDr. Milena Lipnická, PhD.

Recenzent: doc. PaedDr. Erik Žovinec, PhD.

Vydalo: Belianum. Vydavateľstvo Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici

Edícia: Pedagogická fakulta

ISBN 978-80-557-2243-6

EAN 9788055722436 /brožovaná/

ISBN 978-80-557-2244-3

EAN 9788055722443 /online/

DOI 10.24040/2025.9788055722443

<https://doi.org/10.24040/2025.9788055722443>

Táto publikácia je šírená pod licenciou Creative Commons Attribution-NoDerivatives 4.0 International Licence CC BY-ND (uviedenie autora - bez odvode ného obsahu).

OBSAH

ÚVOD	6	
DIAGNOSTICKÉ ÚLOHY	8	
DIAGNOSTICKÝ ZÁZNAMOVÝ HÁROK DIEŤAŤA	9	
DIAGNOSTICKÉ ÚLOHY	11	
VZDELÁVACIE AKTIVITY	18	
VZDELÁVACIE AKTIVITY	A	19
	B	21
	C	23
	D	26
	E	28
	F	30
	G	33
	H	36
	I	39
	J	41
	K	43
	L	45
	M	47
	N	49
	O	51
	P	53
	R	55
	S	57
	T	59
	U	61
V	63	
X	64	
Z	66	
NÁMETY NA ĎALŠIE VÝCHOVNO-VZDELÁVACIE ČINNOSTI	68	
NÁMETY NA ĎALŠIE HRY S PÍSMENAMI	75	
NÁMETY NA ĎALŠIE ČINNOSTI ROZVÍJAJÚCE SCHOPNOSTI DETÍ	77	
LITERATÚRA	79	

ÚVOD

Vzdelávacie aktivity s diagnostickými úlohami môžu slúžiť ako metodická príručka vo vysokoškolskej príprave, aj v práci pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov materských škôl (ďalej učiteľov). Ide o jednu z pedagogických publikácií vytvorených v projekte KEGA č. 001UMB-4/2025 s názvom *Hry s písmenami v predprimárnom vzdelávaní. Tvorba metodického materiálu s integráciou vzdelávacích oblastí*.

Metodická príručka je zložená z plánov 23 vzdelávacích aktivít. Označené sú písmenami slovenskej abecedy bez diakritiky. Zamerané sú na rozvoj kognitívnych a psychomotorických schopností detí predškolského veku v príprave na čítanie a písanie analyticko-syntetickou metódou v 1. ročníku základnej školy. Učitelia ich môžu realizovať v triede so spolužiakmi na vysokej škole aj s deťmi v materskej škole. Dôležité je, aby ich prispôbili výchovno-vzdelávacími potrebám detí a podmienkam prostredia, v ktorom ich realizujú. Vzdelávacími aktivitami môžu integrovane dosahovať viaceré štandardy štátneho alebo školského kurikula, pretože obsahujú jazykové, komunikačné, matematické, umelecké, prírodovedné, spoločenskovedné, pracovné a pohybové výchovno-vzdelávacie činnosti.

Každá vzdelávacia aktivita je rozčlenená na 9 oblastí rozvoja kognitívnych a psychomotorických schopností detí predškolského veku, ktoré tvoria predpoklady pre úspešný nácvik čítania a písania v 1. ročníku základnej školy: 1. verbálna komunikácia, 2. zrakové vnímanie, 3. sluchové vnímanie, 4. pohybové vnímanie, 5. hmatové vnímanie, 6. hovorená reč, 7. písaná reč, 8. grafomotorika, 9. verbálna komunikácia.

Každá oblasť obsahuje viac ako dve výchovno-vzdelávacie činnosti napísané v štruktúrovanom metodickom postupe s prípadným použitím pomôcok. Naplánované sú tak, aby deti minimálne produkovali odpad a maximálne využívali bežné veci, pomôcky na tvorenie, odpadové a prírodné materiály. Výchovno-vzdelávacie činnosti sú kódované číslami. Rovnaké číslo platí v názve činnosti v tabuľke aj v opise metodického postupu pod tabuľkou. Ku každej vzdelávacej aktivite prislúcha jeden pracovný list zaradený za ňou.

Súčasťou výchovno-vzdelávacích činností sú hry a cvičenia, konkrétne hry s písmenami, tvorivé hry s materiálmi a cvičenia dychové, artikulačné, gramatické (Lipnická, 2021), prstové, pohybové, na rovnováhu tela a grafomotorické (Lipnická, 2007). Ďalej sa tu nachádzajú autorsky pôvodné rýmovačky a jazyk lámové vety na precvičovanie slovenskej výslovnosti problematických hlások a jazykové hry. Prostredníctvom hier s písmenami sa deti oboznámia s tvarmi písmen (grafémami) a zároveň so zvukmi, ktoré ich označujú (fonémami). Môžu rozlišovať písmená v abecede, tvoriť ich z pomôcok a materiálov aj dokresľovať na pracovných listoch. Časti vzdelávacích aktivít sú zostavené tak, aby sa činnosti detí striedali, udržiavali ich pozornosť a podnecovali aktívne učenie sa. Deti si môžu rozvíjať schopnosti a získavať nové skúsenosti s činnosťami, materiálmi a pracovnými listami.

Pre ktoré deti sú vzdelávacie aktivity vhodné?

Pre všetky deti v povinnom predprimárnom vzdelávaní na podporu dosahovania ich školskej spôsobilosti. Vzdelávacie aktivity môžu byť súčasťou špeciálno-pedagogických intervencií v materských školách aj v centrách poradenstva a prevencie u detí s rizikami vývinových porúch učenia. Včasným rozvíjaním základných schopností pre úspešný nácvik čítania a písania je možné predchádzať budúcim problémom detí v primárnom vzdelávaní. Metodická príručka predstavuje originálny prístup k rozvoju týchto schopností hrami s veľkými tlačnými písmenami bez diakritiky, ktoré sú doplnené spektrom hier a výchovno-vzdelávacích činností zo všetkých vzdelávacích oblastí, aby bol zabezpečený celostný rozvoj osobnosti detí.

Odporúčania pre realizáciu vzdelávacích aktivít:

- ❖ Modifikujte vzdelávacie aktivity podľa výchovno-vzdelávacích potrieb detí, úroveň rozvoja ich schopností a podmienok, v ktorých sa realizujú.
- ❖ Dopĺňajte a dotvárajte hry a výchovno-vzdelávacie činnosti vlastnými nápadmi, skúsenosťami, sprievodným komunikovaním, rozhovormi s deťmi a pomôckami.
- ❖ Realizujte vzdelávacie aktivity ako samostatné organizačné formy alebo oblasti rozvoja rozložte do jedného či dvoch dní, prípadne použite iba vybrané hry a činnosti.
- ❖ Striedajte statické a dynamické činnosti: sedenie, státie, pohybovanie sa atď., aby ste udržiavali pozornosť detí a naplňali ich rozmanité výchovno-vzdelávacie potreby.
- ❖ Používajte abecedu s veľkými tlačnými písmenami. Vhodné je, ak deti budú mať k dispozícii abecedu v celku a druhú po jednotlivých písmenách.
- ❖ Dbajte, aby ste deťom sprostredkovali vedecké poznanie, ktoré pre štruktúru a systém prehľadného spracovania vzdelávacích aktivít nemohlo byť vysvetlené.
- ❖ Používajte vlastné pracovné listy, ak nemáte dostupnú knihu LIPNICKÁ, M. *Rozvoj grafomotoriky a podpora psaní*. Praha : Portál, 2007.

Teória rozvíjania písanej reči detí predškolského veku v tejto knihe nie je vysvetlená. Nájdete ju v knihe Lipnická, M. (2009). *Počiatkové čítanie a písanie detí predškolského veku*. Rokus. Teoretické východiská tejto metodiky obsahuje aj kniha Lipnická, M. a kol. (2019). *Rozvoj jazykovej a literárnej gramotnosti v predškolskej a elementárnej pedagogike*. Belianum. Vzdelávacie aktivity je možné obohacovať básničkami, povedačkami a rýmovačkami, napríklad z knihy Lipnická, M. (2024). *Rýmovačky pre detičky na hádanie, počúvanie, hovorenie*. Vydavateľstvo: Písmenkové školičky pre malé detičky.

Verím, že práca s metodickou príručkou bude pre Vás zmysluplná, užitočná a prinesie mnoho vzácnych a obohacujúcich chvíľ s deťmi aj kolegami.

Autorka

DIAGNOSTICKÉ ÚLOHY

Diagnostické úlohy v grafickej podobe sú zamerané na zisťovanie úrovne rozvoja schopností dieťaťa pre začiatkové čítanie a písanie v škole prostredníctvom veľkých tlačených písmen. Pozostávajú z textovej časti a pracovných listov. Textová časť na pracovných listoch je určená pre učiteľa, ktorý zreteľne a pomaly prečíta zadanie úlohy tak, aby dieťa porozumelo, čo má robiť, ako má postupovať. Diagnostické úlohy umožňujú poznávanie aj rozvíjanie schopností dieťaťa. Iste sa v nich dieťa niečo nové naučí. Sú vytvorené tak, aby boli realizovateľné v prostredí nenáročnom na materiálne vybavenie a priestor. Stačí detských stôl, stoličky, kresbový materiál a pracovné listy s diagnostickými úlohami, ktoré je možné prefotiť z metodického príručky. Úlohy teda nie sú náročné na zdroje a minimalizujú produkciu odpadu. Opísané sú stručne a nevyžadujú dlhú prípravu.

Proces diagnostikovania prebieha tak, že dieťa postupne plní grafické úlohy. Vtedy učiteľ pozoruje činnosť dieťaťa a nevyrušuje ho. Ak dieťa potrebuje pomoc, povzbudzuje ho, ale mu nepomáha. Chváli ho za snaživosť aj dokončenie činnosti, ale nedáva najavo, či úlohu rieši správne alebo nie. Ako sa dieťaťu darí, resp. nedarí, učiteľ to považuje za informáciu pre seba. Pri plnení úloh učiteľ nemôže dieťa kritizovať, ani prerušovať. Musí mať láskavý a pomáhajúci prístup, dieťa má optimisticky motivovať k aktívnemu plneniu a dokončeniu úlohy.

Učiteľ aplikuje diagnostické úlohy pred aj po aplikácii vzdelávacích aktivít. Podľa dosiahnutých bodov u dieťaťa hodnotí, či sa posunulo na kvalitatívne vyššiu úroveň rozvoja konkrétnych schopností, ktorých viac, menej, či vôbec nie. Ak učiteľ zistí, že dieťa nemá dostatočne rozvinutú určitú schopnosť, môže uskutočňovať iba vybrané hry a výchovno-vzdelávacie činnosti zo vzdelávacích aktivít, ktoré môžu pomôcť dostimulovať oneskorene sa vyvíjajúcu schopnosť. Diagnostikovať môže aj skupinu detí, ale mali by sedieť pri stolíkoch tak, aby plnenie úloh od seba neodzerali.

Učiteľ zaznamenáva zistenia do diagnostického hárku dieťaťa, ktorý je potrebné prefotiť a použiť ho v dvoch diagnostikowaniach, tzn. pred aj po aplikácii vzdelávacích aktivít, alebo iba vybraných hier a výchovno-vzdelávacích činností na rozvoj konkrétnych schopností. Do hárku učiteľ nepíše pred dieťaťom, aby to neovplyvnilo jeho výkon. Výsledky úloh učiteľ posúdi a bodovo ohodnotí podľa stanovených kritérií. Do hárku môže prípadne zaznamenať aj výnimočné schopnosti dieťaťa počas realizácie vzdelávacích aktivít. Diagnostický hárok môže byť súčasťou portfólia dieťaťa. Výsledky plnenia úloh sú orientačné diagnostické zistenia, učiteľ z nich nemôže vyvodzovať rozhodujúce závery napr. v oblasti dosiahnutia školskej pripravenosti dieťaťa. Ide iba o jednu z ciest poznávania úrovni rozvoja schopností dieťaťa v príprave na nácvik čítania a písania v 1. ročníku základnej školy.

DIAGNOSTICKÝ ZÁZNAMOVÝ HÁROK DIEŤAŤA .....

OBLASTI	ÚLOHY	4 BODY	2 BODY	0 BODOV
1. KRESLENIE PÍSMEN A VLASTNÉHO MENA	1. ÚLOHA: SKÚS NAKRESLIŤ PÍSMENÁ, KTORÉ POZNÁŠ AJ SVOJE MENO, AKO VIEŠ, AKO SA TI PÁČI.	10 a viac čitateľných písmen vrátane tých v mene dieťaťa	Maximálne 5 čitateľných písmen vrátane tých v mene dieťaťa	Menej ako 5 čitateľných písmen vrátane tých v mene dieťaťa
BODY PRED APLIKÁCIOU VZDELÁVACÍCH AKTIVÍT:				
BODY PO APLIKÁCII VZDELÁVACÍCH AKTIVÍT:				
Z POROZOVANIA DIEŤAŤA:				
2. ZRAKOVÉ ROZLIŠOVANIE JEDNOTLIVÝCH PÍSMEN	2. A. ÚLOHA: V KAŽDOM RIADKU PREČIARKNI JEDNO ROZDIELNE PÍSMENO.	Všetky tri riadky správne	Dva riadky správne	Jeden riadok správne, alebo žiadny správne
	BODY PRED APLIKÁCIOU VA:			
	BODY PO APLIKÁCII VA:			
	2. B. ÚLOHA: V KAŽDOM RIADKU PREČIARKNI DVE ROVNAKÉ PÍSMENÁ.	Všetky tri riadky správne	Dva riadky správne	Jeden riadok správne, alebo žiadny správne
BODY PRED APLIKÁCIOU VA:				
BODY PO APLIKÁCII VA:				
Z POROZOVANIA DIEŤAŤA:				
3. ZRAKOVÉ ROZLIŠOVANIE SÚBORU PÍSMEN	3. ÚLOHA: SKÚS SPOJIŤ ČIARAMI KARTIČKY S ROVNAKÝMI PÍSMENAMI.	Všetky štyri kartičky správne	Tri kartičky správne	Jedna kartička alebo žiadna správne
BODY PRED APLIKÁCIOU VZDELÁVACÍCH AKTIVÍT:				
BODY PO APLIKÁCII VZDELÁVACÍCH AKTIVÍT:				
Z POROZOVANIA DIEŤAŤA:				
4. SLUCHOVÉ ROZLIŠOVANIE ROVNAKO ZNEJÚCICH SLOV	4. ÚLOHA: ZATLIESKAJ, KEĎ POČUJEŠ DVE ROVNAKO ZNEJÚCE SLOVÁ.	Všetky štyri zatlieskania správne	Všetky tri zatlieskania správne	Jedno alebo žiadne zatlieskanie správne
BODY PRED APLIKÁCIOU VZDELÁVACÍCH AKTIVÍT:				
BODY PO APLIKÁCIOU VZDELÁVACÍCH AKTIVÍT:				
Z POROZOVANIA DIEŤAŤA:				
5. SLUCHOVÉ ROZLIŠOVANIE POKYNOV NA UKAZOVANIE	5. ÚLOHA: UKÁŽ NA SEBE ČASŤ TELA, KTORÚ POMENUJEM.	Všetkých desať ukázaní správne	Polovica (päť) ukázaní správne	Menej ako päť ukázaní správne
BODY PRED APLIKÁCIOU VZDELÁVACÍCH AKTIVÍT:				
BODY PO APLIKÁCII VZDELÁVACÍCH AKTIVÍT:				
Z POROZOVANIA DIEŤAŤA:				
6. SLUCHOVÉ ROZLIŠOVANIE POKYNOV NA POHYBY TELA	6. ÚLOHA: SKÚS NAPODOBNIŤ POHYBOM MOJE SLOVÁ.	Všetky štyri napodobnenia správne	Tri napodobnenia správne	Jedno alebo žiadne napodobnenie správne
BODY PRED APLIKÁCIOU VZDELÁVACÍCH AKTIVÍT:				
BODY PO APLIKÁCII VZDELÁVACÍCH AKTIVÍT:				
Z POROZOVANIA DIEŤAŤA:				
7. SLUCHOVÉ ROZLIŠOVANIE PRVÝCH SLABÍK V SLOVÁCH	ÚLOHA 7. A. SKÚS ČERVENOU PASTELKOU ZAKRÚŽKOVAŤ OBRÁZOK, KTORÉHO NÁZOV SA ZAČÍNA NA SLABIKU SO..			
	BODY PRED APLIKÁCIOU VA:			
	BODY PO APLIKÁCII VA:			
	ÚLOHA 7. B. SKÚS MODROU PASTELKOU ZAKRÚŽKOVAŤ OBRÁZOK, KTORÉHO NÁZOV SA ZAČÍNA NA SLABIKU RY..			

	BODY PRED APLIKÁCIU VA:			
	BODY PO APLIKÁCII VA:			
	ÚLOHA 7. C. SKÚS ŽLTOU PASTELKOU ZAKRÚŽKOVÁŤ OBRÁZOK, KTORÉHO NÁZOV SA ZAČÍNA NA SLABIKU MAČ..			
	BODY PRED APLIKÁCIU VA:			
	BODY PO APLIKÁCII VA:			
Z POROZOVANIA DIEŤAŤA:				
8. SLUCHOVÉ ROZLIŠOVANIE POSLEDNÝCH HLÁSOK V SLOVÁCH	ÚLOHA 8. A. SKÚS ORANŽOVOU PASTELKOU ZAKRÚŽKOVÁŤ OBRÁZOK, KTORÉHO NÁZOV SA KONČÍ NA HLÁSKU L.			
	BODY PRED APLIKÁCIU VA:			
	BODY PO APLIKÁCII VA:			
	ÚLOHA 8. B. SKÚS RUŽOVOU PASTELKOU ZAKRÚŽKOVÁŤ OBRÁZOK, KTORÉHO NÁZOV SA KONČÍ NA HLÁSKU A.			
	BODY PRED APLIKÁCIU VA:			
	BODY PO APLIKÁCII VA:			
	ÚLOHA 8. C. SKÚS FIALOVOU PASTELKOU ZAKRÚŽKOVÁŤ OBRÁZOK, KTORÉHO NÁZOV SA ZAČÍNA NA HLÁSKU C.			
BODY PRED APLIKÁCIU VA:				
BODY PO APLIKÁCII VA:				
Z POROZOVANIA DIEŤAŤA:				
9. NAPODOBŇOVANIE POHYBOV	9. ÚLOHA: ZAHRAJME SA HRU HLAVA, RAMENÁ, KOLENÁ, PALCE. SKÚS SO MNOU UKAZOVAŤ ČASŤI TELA TAK, AKO ICH HOVORÍM.			
BODY PRED APLIKÁCIU VZDELÁVACÍCH AKTIVÍT:				
BODY PO APLIKÁCII VZDELÁVACÍCH AKTIVÍT:				
Z POROZOVANIA DIEŤAŤA:				
10. SLOVNÁ ZÁSoba	9. A. ÚLOHA: SKÚS VYMYSLIEŤ SLOVÁ, KTORÉ SA ZAČÍNAJÚ NA HLÁSKU K. JA ICH NAPÍŠEM VEĽKÝMI TLAČENÝMI PÍSMENAMI.			
	BODY PRED APLIKÁCIU VA:			
	BODY PO APLIKÁCII VA:			
	9. B. ÚLOHA: SKÚS VYMYSLIEŤ SLOVÁ, KTORÉ SA ZAČÍNAJÚ NA HLÁSKU M. JA ICH NAPÍŠEM VEĽKÝMI TLAČENÝMI PÍSMENAMI.			
	BODY PRED APLIKÁCIU VA:			
BODY PO APLIKÁCII VA:				
Z POROZOVANIA DIEŤAŤA:				
Kritériá hodnotenia:				
Počet bodov dieťaťa pred aplikáciou vzdelávacích aktivít:				
Počet bodov dieťaťa po aplikácii vzdelávacích aktivít:				
64 – 31 bodov – rozvoj sledovaných schopností dieťaťa je na primeranej úrovni				
Počet bodov dieťaťa pred aplikáciou vzdelávacích aktivít:				
Počet bodov dieťaťa po aplikácii vzdelávacích aktivít:				
32 – 0 bodov – sledované schopnosti dieťaťa je dôležité rozvíjať				
DÁTUM DIAGNOSTIKOVANIA BODY PRED APLIKÁCIU VZDELÁVACÍCH AKTIVÍT:				
MENO, PRIEZVISO A PODPIS UČITEĽA:				
DÁTUM DIAGNOSTIKOVANIA BODY PO APLIKÁCIU VZDELÁVACÍCH AKTIVÍT:				
MENO, PRIEZVISO A PODPIS UČITEĽA:				

DIAGNOSTICKÉ ÚLOHY

1. KRESLENIE PÍSMEN A VLASTNÉHO MENA

1. ÚLOHA: SKÚS NAKRESLIŤ PÍSMENÁ, KTORÉ POZNÁŠ AJ SVOJE MENO, AKO VIEŠ, AKO SA TI PÁČI.

2. ZRAKOVÉ ROZLIŠOVANIE JEDNOTLIVÝCH PÍSMEN

A	V A A
B	B B D
E	E L E

2. A. ÚLOHA: V KAŽDOM RIADKU PREČIARKNI JEDNO ROZDIELNE PÍSMENO.

A	M A K
C	V E C
N	N O S

2. B. ÚLOHA: V KAŽDOM RIADKU PREČIARKNI DVE ROVNAKÉ PÍSMENÁ.

3. ZRAKOVÉ ROZLIŠOVANIE SÚBORU PÍSMEN

The task consists of 10 cards arranged in two columns and five rows. Each card contains two letters. The letters on the cards are as follows:

A B	I J
C D	K L
E F	A B
G H	C D
M N	M N
O P	O P
I J	E F
K L	G H
R S	R S
T U	T U

A thin line connects the letter 'A' in the top-left card to the letter 'A' in the second card of the right column.

3. ÚLOHA: SKÚS SPOJIŤ ČIARAMI KARTIČKY S ROVNAKÝMI PÍSMENAMI.

4. SLUCHOVÉ ROZLIŠOVANIE ROVNAKO ZNEJÚCICH SLOV

RUKA - RUKA	KRK - PRST
NOS - PÁS	PRSTY - PRSTY
OKO - UCHO	BRUCHO - UCHO
OČI - UŠI	VLASY - VLASY
NOHA - NOHA	RAMENO - KOLENO

4. ÚLOHA: ZATLIESKAJ, KEĎ POČUJEŠ DVE ROVNAKO ZNEJÚCE SLOVÁ.

5. SLUCHOVÉ ROZLIŠOVANIE POKYNOV NA UKAZOVANIE

OKO - UCHO	ČELO - BRADA
NOS - KRK	ÚSTA - LÍCA
NOHA - RUKA	KRK - PRST
BRUCHO - UCHO	RAMENO - KOLENO
UŠI - OČI	NOHY - VLASY

5. ÚLOHA: UKÁŽ NA SEBE ČASŤ TELA, KTORÚ POMENUJEM.

6. SLUCHOVÉ ROZLIŠOVANIE POKYNOV NA POHYBY TELA

ZATLIESKAJ RUKAMI A PODUPKAJ NOHAMI.
DAJ SI NÔŽKY SPOLU A SKÁČ NA MIESTE.
UROB DREP A POTOM VYSKOČ HORE.
ZATOČ SA NA MIESTE A SADNI SI NA STOLIČKU.

6. ÚLOHA: SKÚS NAPODOBNIŤ POHYBOM MOJE SLOVÁ.

7. SLUCHOVÉ ROZLIŠOVANIE PRVÝCH SLABÍK V SLOVÁCH

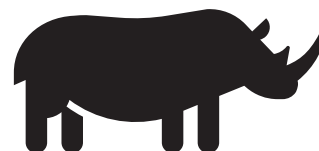
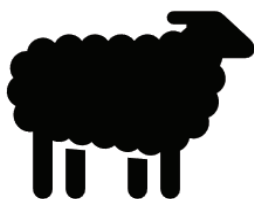

ÚLOHA 7. A. SKÚS ČERVENOU PASTELKOU ZAKRÚŽKOVATĽ OBRÁZOK, KTORÉHO NÁZOV SA ZAČÍNA NA SLABIKU SO..

ÚLOHA 7. B. SKÚS MODROU PASTELKOU ZAKRÚŽKOVATĽ OBRÁZOK, KTORÉHO NÁZOV SA ZAČÍNA NA SLABIKU RY..

ÚLOHA 7. C. SKÚS ŽLTOU PASTELKOU ZAKRÚŽKOVATĽ OBRÁZOK, KTORÉHO NÁZOV SA ZAČÍNA NA SLABIKU MAČ..

8. SLUCHOVÉ ROZLIŠOVANIE POSLEDNÝCH HLÁSOK V SLOVÁCH

ÚLOHA 8. A. SKÚS ORANŽOVOU PASTELKOU ZAKRÚŽKOVATĽ OBRÁZOK, KTORÉHO NÁZOV SA KONČÍ NA HLÁSKU L.

ÚLOHA 8. B. SKÚS RUŽOVOU PASTELKOU ZAKRÚŽKOVATĽ OBRÁZOK, KTORÉHO NÁZOV SA KONČÍ NA HLÁSKU A.

ÚLOHA 8. C. SKÚS FIALOVOU PASTELKOU ZAKRÚŽKOVATĽ OBRÁZOK, KTORÉHO NÁZOV SA ZAČÍNA NA HLÁSKU C.

9. NAPODOBŇOVANIE POHYBOV

HLAVA, RAMENÁ, KOLENÁ, PALCE,
KOLENÁ, PALCE, KOLENÁ, PALCE.
HLAVA, RAMENÁ, KOLENÁ, PALCE,
OČI, UŠI, ÚSTA, NOS.

9. ÚLOHA: ZAHRAJME SA HRU HLAVA, RAMENÁ, KOLENÁ, PALCE. SKÚS SO MNOU UKAZOVAŤ ČASTI TELA TAK, AKO ICH HOVORÍM.
(Opakovanie 2x, raz pomalšie a raz rýchlejšie).

10. SLOVNÁ ZÁSoba

K

M

9. A. ÚLOHA: SKÚS VYMYSLIEŤ SLOVÁ, KTORÉ SA ZAČÍNAJÚ NA HLÁSKU K.
JA ICH NAPÍŠEM VEĽKÝMI TLAČENÝMI PÍSMENAMI.
9. B. ÚLOHA: SKÚS VYMYSLIEŤ SLOVÁ, KTORÉ SA ZAČÍNAJÚ NA HLÁSKU M.
JA ICH NAPÍŠEM VEĽKÝMI TLAČENÝMI PÍSMENAMI.

VZDELÁVACIE AKTIVITY

A

OBLASŤ ROZVOJA		ČINNOSTI DETÍ	POMÔCKY
1.	VERBÁLNA KOMUNIKÁCIA	Sedenie na koberci – uvítací rozhovor, rozprávanie sa o vzhľade písmena A	Písmeno A
2.	ZRAKOVÉ VNÍMANIE	Sedenie pri stole a krúžkovanie A na pracovnom liste	PL za aktivitou, tužky
3.	SLUCHOVÉ VNÍMANIE	Sedenie pri stole a hovorenie slov začínajúcich sa na hlásku A	
4.	POHYBOVÉ VNÍMANIE	Státie a (1) hranie sa vo dvojiciach na „striešky“ písmena A	
5.	HMATOVÉ VNÍMANIE	Sedenie pri stole a modelovanie písmena A z alobalu	Alobal, nožnice
6.	HOVORENÁ REČ	Státie a cvičenie (2) dychové, (3) artikulačné a (4) hovorenie básne A ako Abeceda	
7.	PÍSANÁ REČ	Státie a písanie veľkého tlačeného A vo vzduchu, (5) cvičenie	
8.	GRAFO MOTORIKA	Sedenie pri stole, (6) písanie veľkého tlačeného A, kreslenie na PL	PL – Autá, tužky, pastelky
9.	VERBÁLNA KOMUNIKÁCIA	Sedenie na koberci, vyberanie A z písmen abecedy a rozprávanie zážitkov a skúseností detí z činností	Abeceda s viacerými písmenami A

- (1) **Hranie sa:** „Strieška“ písmena A vo dvojiciach. Deti sa vo dvojici chytia za ruky, takto ich vzpažia nad hlavy a urobia 2 kroky vzad. Deti sa vo dvojiciach vymieňajú 3-4x.
- (2) **Dychové cvičenie:** Dlhý nádych nosom a dlhý výdych ústami s artikuláciou á----- (zívanie).
- (3) **Artikulačné cvičenie:** Napodobňovanie otvárania a zatvárania úst: „Ryba otvára a zatvára ústa“.
- (4) **Hovorenie básne A AKO ABECEDA**
 A JE PRVÉ V ABECEDĚ.
 A ČO EŠTE O ŇOM VIEME?
 VEĽKÉ A JE AKO STRIEŠKA
 PÍŠEME HO TAKTO DECKÁ. A
- (5) **Prstové cvičenie:** Prsty oboch rúk sa postupne dotýkajú bruškami do „striešky“. Potom ukazovák pravej ruky sa bruškom postupne dotýka brušiek prstov ľavej ruky a naopak. Deti to môžu skúsiť s palcom alebo aj iným prstom.
- (6) **Písanie a kreslenie na PL** z knihy LIPNICKÁ, M. *Rozvoj grafomotoriky a podpora psaní*. Praha : Portál, 2007, s. 17. alebo voľné písanie A podľa rýmovačky.

	A JE STRECHA DERA VÁ, NAKRESLÍŠ JU ZĽAVA DOPRAVA.
---	---

A

A Á Ä B C Č
D Ď DZ DŽ A É
F A H CH I Í
J K A L' M N
Ň O Ó Ô P A
R Ř S A T Ť
U A V W X Y
Ý Z Ž A

Úloha: Skús vyhľadať a zakrúžkovať písmeno A, ktoré sa v každom riadku zamiešalo do abecedy.

B

OBLASŤ ROZVOJA		ČINNOSTI DETÍ	POMÔCKY
1.	VERBÁLNA KOMUNIKÁCIA	Sedenie na koberci – uvítací rozhovor, rozprávanie sa o vzhľade písmena B, čítanie dvoch písmen abecedy A, B	Písmeno B, abeceda
2.	ZRAKOVÉ VNÍMANIE	Sedenie pri stole a vyfarbovanie B na PL, vystrihovanie vyfarbeného B	PL za aktivitou, pastelky, nožnice
3.	SLUCHOVÉ VNÍMANIE	Státie (1), hovorenie slov začínajúcich sa na B a ich členenie na slabiky –	
4.	POHYBOVÉ VNÍMANIE	slabikovanie slov tleskaním, dupkaním, poskakovaním na mieste	
5.	HMATOVÉ VNÍMANIE	Státie a (2) prstové cvičenie „Brušká“ B	
6.	HOVORENÁ REČ	Státie, cvičenie (3) dychové, (4) artikulačné a (5) dopĺňanie slov do zmyslu viet	balón pre každé dieťa
7.	PÍSANÁ REČ	Sedenie pri stole a (6) pozorovanie písania slov veľkými tlačnými písmenami z (5) činností	½ flipchart papier, fixky,
8.	GRAFO MOTORIKA	Sedenie pri stole, (7) písanie a kreslenie na PL – Balón	PL – Balón, tužky, pastelky
9.	VERBÁLNA KOMUNIKÁCIA	Sedenie na koberci, vyberanie B z písmen abecedy a rozprávanie zážitkov a skúseností detí z činností	Abeceda s viacerými písmenami B

- (1) **Hovorenie a slabikovanie** slov tleskaním, dupkaním, poskakovaním na mieste: *bábika, banán, babka, bábka, behá, behúň, býk, bubon, buk, bubeník, buchta, budík, budova, bunda, bujón, bývanie, byť, bok, bod, bojko.*
- (2) **Prstové cvičenie:** „Brušká“ B – *dotýkanie sa bruškami prstov palca najskôr na každej ruke zvlášť a potom súčasne na oboch rukách.*
- (3) **Dychové cvičenie:** *Dlhý nádych nosom a dlhý výdych ústami pri fúkaní do bublifuka (5x) alebo (do nafúknutia) balóna.*
- (4) **Artikulačné cvičenie:** *Nádych ústami, zadržanie vzduchu v lícach a jeho presúvanie z boka nabok. Nádych ústami, zadržanie vzduchu v lícach s prudkým výdychom „výbuch pier“ (3x).*
- (5) **Dopĺňanie slov:** *Ráno nás budí ..... . Obujem si ..... . Buchty môžu byť plnené s ..... . Bublina vznikne keď ..... . Balón praskne keď ..... . Deti môžu hovoriť rôzne slová, aby si rozvíjali tvorivé a pohotové myslenie.*
- (6) **Pozorovanie** písania slov veľkými tlačnými písmenami z (5) činností. *Čo deti povedia, to učiteľ zapíše.*
- (7) **Písanie a kreslenie** na PL z knihy LIPNICKÁ, M. *Rozvoj grafomotoriky a podpora psaní.* Praha : Portál, 2007, s. 41.

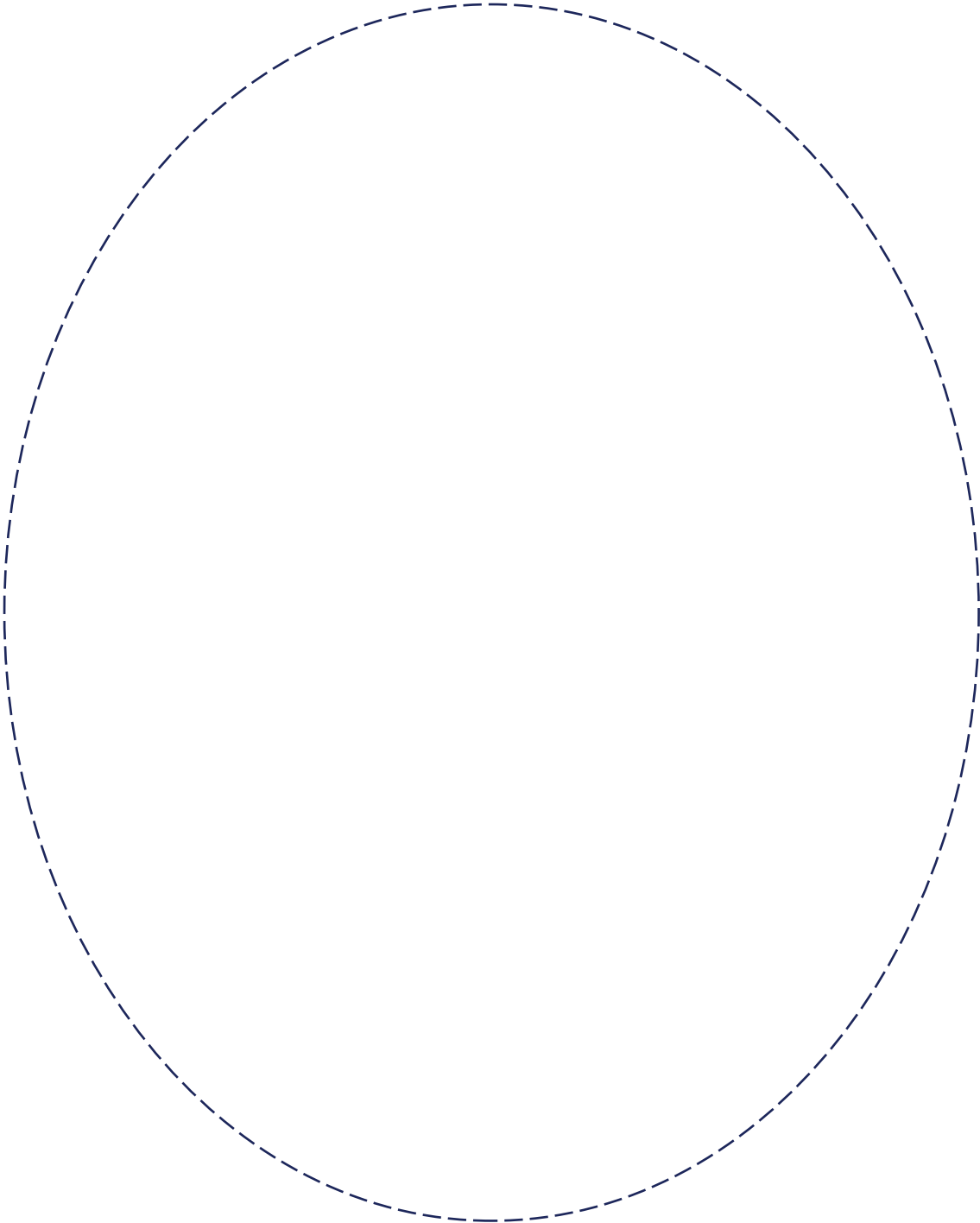
Úloha: *Skús vyfarbiť písmeno B, ako chceš, ako sa ti páči. Môžeš ho aj inak vyzdobiť.*

C

OBLASŤ ROZVOJA		ČINNOSTI DETÍ	POMÔCKY
1.	VERBÁLNA KOMUNIKÁCIA	Sedenie na koberci – uvítací rozhovor, rozprávanie sa o vzhľade písmena C čítanie písmen abecedy A, B, C	Písmeno C, abeceda
2.	ZRAKOVÉ VNÍMANIE	Sedenie pri stole a (1) dokresľovanie písmena C podľa vlastných predstáv	PL za aktivitou, fixky
3.	SLUCHOVÉ VNÍMANIE	Státie a (2) určovanie slov so začiatočnou hláskou C v rade slov	
4.	POHYBOVÉ VNÍMANIE	Státie a (3) cvičenie pohybov tela motivované riekankou	
5.	HMATOVÉ VNÍMANIE	Sedenie pri stole a modelovanie C zo slaného cesta, balenie C do celofánu	Slané cesto, celofán, nožnice
6.	HOVORENÁ REČ	Státie, cvičenie (4) dychové a (5) artikulačné, (6) hovorenie jazyk lámavých viet s C	
7.	PÍSANÁ REČ	Sedenie pri stole a skladanie básne zo slov podľa vzoru ako puzzle (s. 14)	Báseň 1 v celosti a 1 rozstrihaná
8.	GRAFO MOTORIKA	Sedenie pri stole a (7) písanie a kreslenie na PL - Mačka	PL – Mačka, tužky, pastelky
9.	VERBÁLNA KOMUNIKÁCIA	Sedenie na koberci, vyberanie C z písmen abecedy a rozprávanie zážitkov a skúseností detí z činností	Abeceda s viacerými písmenami C

- (1) **Dokresľovanie** písmena C podľa predstáv s inštrukciou: *Dokresli písmeno C na vec, osobu, alebo zvieru, na ktoré sa ti podobá.*
- (2) **Určovanie slov:** *tlesknúť vtedy, keď počujeme slovo začínajúce sa na hlásku C v rade slov, napríklad: seno – cena – sane – bane – čelo – cesto – cesta – vesta – bác – capko – cent – kvik – cvik – cicavec – cuciak.*
- (3) **Pohybové cvičenie** 2-3x: CVIČÍME A HOVORÍME
CVIK A CVIK NÁCVIK (*striedavo kmitať rukami – vzpažiť, zapažiť*).
CVIČÍME MY CVIKY, CVIK (*striedavo kmitať rukami v predpažení*),
CVIČÍME MY PRE NÁCVIK (*pochodovanie na mieste s rukami v bok*),
CVIKOV, ZVYKOV, POHYBOV (*úklony do strán vpravo, vľavo v upažení*).
- (4) **Dychové cvičenie:** *Dlhý nádych nosom a krátky výdych ústami pri fúkaní do kúskov celofánu, snažiť sa, aby „lietali“ (3-5x).*
- (5) **Artikulačné cvičenie:** *Špúlenie a rozťahovanie pier do úsmevu, pričom horné a dolné zuby sú spolu. Pri spustenej sánke sa špičkou jazyka za zubami dotýkať striedavo horných a dolných ďasien.*
- (6) **Hovorenie jazykolamov**, najskôr pomaly a potom rýchlejšie: *Cicavec cicca, cicavec cicca, cicavec cicca, cicavec cicca. Kocka nie je valec, necmúľaj si palec. Cecília cedí cestoviny cez cedidlo (2-3x).*
- (7) **Písanie a kreslenie** na PL z knihy LIPNICKÁ, M. *Rozvoj grafomotoriky a podpora psaní*. Praha : Portál, 2007, s. 47.

C

Úloha: Skús dokresliť na ovál písmeno C. Potom dokresli písmeno C na vec, osobu, alebo zviera, na ktoré sa ti podobá.

C

CILKA CUMEL' CMÚĽA.

OCKO VIE, ŽE NIE JE DECKO,

NA CUMEL' SI KÚPIL VRECKO,

ŽE HO CILKE NA NOC SCHOVÁ.

CILKA CUMEL' CMÚĽA.

OCKO VIE, ŽE NIE JE DECKO,

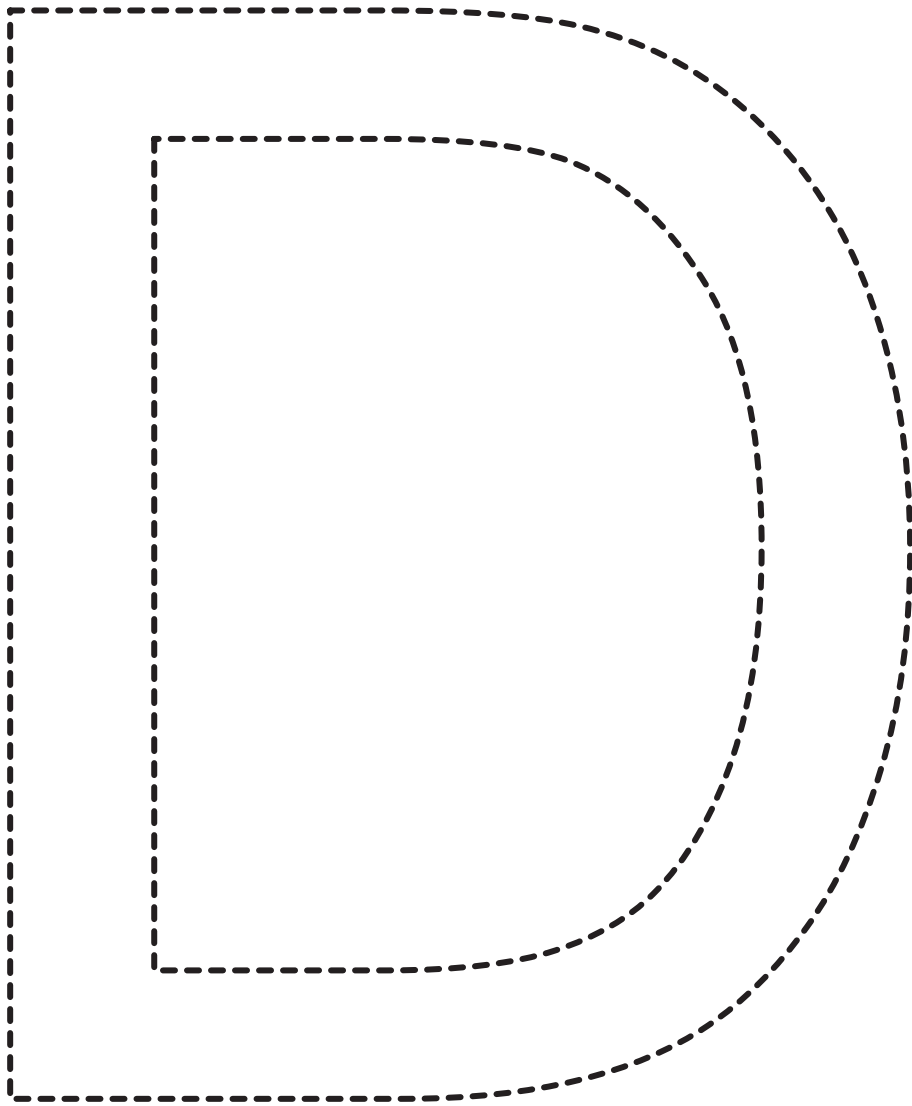
NA CUMEL' SI KÚPIL VRECKO,

ŽE HO CILKE NA NOC SCHOVÁ.

D

OBLASŤ ROZVOJA		ČINNOSTI	POMÔCKY
1.	VERBÁLNA KOMUNIKÁCIA	Sedenie na koberci – uvítací rozhovor, rozprávanie sa o vzhľade písmena D, čítanie písmen abecedy A, B, C, D	Písmeno D, abeceda
2.	ZRAKOVÉ VNÍMANIE	Sedenie pri stole a obťahovanie čiarkovaného tvaru písmena D na PL	PL za aktivitou, fixky
3.	SLUCHOVÉ VNÍMANIE	Státie a (1) dreptnutie pri počutí hlásky D v slovách viet	
4.	POHYBOVÉ VNÍMANIE	Státie a (2) dupkanie v rytme, (3) hranie sa hry „Dubový les“	
5.	HMATOVÉ VNÍMANIE	Sedenie pri stole, (4) hmatové rozlišovanie povrchov písmen D	Písmená D
6.	HOVORENÁ REČ	Státie okolo stola, cvičenie (5) dychové, (6) artikulačné, (7) gramatické	
7.	PÍSANÁ REČ	Sedenie pri stole a (8) pozorovanie písania príbehu o dubáku pod dubom	½ flipchart papier, fixky,
8.	GRAFO MOTORIKA	Sedenie pri stole a (9) písanie a kreslenie na PL - Dubák	PL – Dubák, tužky, pastelky
9.	VERBÁLNA KOMUNIKÁCIA	Sedenie na koberci, vyberanie D z písmen abecedy a rozprávanie zážitkov a skúseností detí z činností	Abeceda s viacerými písmenami D

- (1) **Určovanie slov** vo vetách: V taške sú **dve dyne**. **Dáme Danke dve jablká**. **D**verami vchádzame dnu a vychádzame von. **Dubové drevo je dobré na dvere**.
- (2) **Dupkanie** v predvádzanom rytme s rukami vbok: dup, dup, dupi dup, dupkáme si du-pi-dup. Opakovanie 2-3 krát.
- (3) **Hranie sa** hry „Dubový les“: Každé dieťa bude predstavovať strom s názvom dub. Spolu utvoria dubový les. Keď fúka vietor, duby sa kolíšu zo strany na stranu (ruky vo vzpažení a úklony tela vpravo a vľavo, do predklonu a do záklonu). Keď vietor ustane, potichu sa pohybujú konáre a listy, niektoré padajú na zem (improvizované pomalé pohyby rukami a telom).
- (4) **Hmatové rozlišovanie** povrchov papiera sprevádzané hovorením pocitov. Ohmatávanie písmen D bruškami prstov z vystrihnutého papiera (šmirgľového, kartónového, kancelárskeho, vlnitého, voskového). Hovorenie pocitov.
- (5) **Dychové cvičenie**: Dlhý nádych nosom a dlhý súvislý výdych ústami s tichou artikuláciou dddd...
- (6) **Artikulačné cvičenie**: Pohybovanie jazykom striedavo k horným a dolným ďasnám. Zdvihnutú špičku jazyka pritláčať na rôzne miesta tvrdého podnebia. Špičkou jazyka oblizovať zadnú časť horných zubov striedavo vpravo a vľavo. Krúživým pohybom jazyka oblizovať hornú a dolnú peru.
- (7) **Gramatické cvičenie** jednotného a množného čísla: Keď je jeden (jedna, jedno), tak je dub (dlaň, dyňa, doska, divadlo, divák, diviak), keď je ich veľa (keď sú dve) tak sú? (duby, dlane, dyne, dosky, divadlá, diváci, diviaky).
- (8) **Pozorovanie** písania príbehu o dubáku pod dubom. Učiteľ deti vedie k vymýšľaniu krátkeho príbehu. Vety detí zapisuje na papier veľkými tlačnými písmenami. Deti môžu zakrúžkovať písmená D v napísanom texte.
- (9) **Písanie a kreslenie** na PL z knihy LIPNICKÁ, M. *Rozvoj grafomotoriky a podpora psaní*. Praha : Portál, 2007, s. 45.

Úloha: *Skús obtiahnuť čiarkované D a potom ho môžeš vyfarbiť.*

E

OBLASŤ ROZVOJA		ČINNOSTI	POMÔCKY
1.	VERBÁLNA KOMUNIKÁCIA	Sedenie na koberci – uvítací rozhovor, rozprávanie sa o vzhľade písmena E, čítanie písmen abecedy A, B, C, D, E	Písmeno E, abeceda
2.	ZRAKOVÉ VNÍMANIE	Sedenie pri stole, prečítanie povedačky a vyfarbovanie E v povedačke na PL	PL za aktivitou, pastelky
3.	SLUCHOVÉ VNÍMANIE	Státie a (1) určovanie hlásky E v jednoslabičných slovách – áno/nie	
4.	POHYBOVÉ VNÍMANIE	Státie a (2) cvičenie na rovnováhu tela – „bocian“, „lietadlo“	
5.	HMATOVÉ VNÍMANIE	Sedenie pri stole, (3) cvičenie s prstami a skladanie E zo špajdlí, slamiek, tužiek	Špajdle, slamky tužky, pastelky
6.	HOVORENÁ REČ	Sedenie pri stole a (4) odpovedanie na otázky na vyslovovanie E a skloňovanie	
7.	PÍSANÁ REČ	Sedenie pri stole a (5) rozprávanie , písanie a čítanie postupu písania E	Veľký formát papiera, fixky
8.	GRAFO MOTORIKA	Sedenie pri stole a (6) písanie a kreslenie na PL – Električka	PL – Električka, tužky, pastelky
9.	VERBÁLNA KOMUNIKÁCIA	Sedenie na koberci, vyberanie E z písmen abecedy a rozprávanie zážitkov a skúseností detí z činností	Abeceda s viacerými písmenami E

- (1) **Určovanie hlásky E** v jednoslabičných slovách rozhodovaním áno (počujem e) nie (nepočujem e): pes – pec, noc – nos, zem – lem, rak – lak, hus – kus, sen – sem.
- (2) **Cvičenie na rovnováhu tela**: „bocian“ – vzpriamený stoj na jednej nohe, druhá noha je pokrčená, ruky sú v upažení; „lietadlo“ – stoj na jednej nohe s trupom v predklone a s rukami v upažení; striedanie nôh pri oboch cvičeniach.
- (3) **Prstové cvičenie**: Spojiť ruky prstami do seba a postupne vztyčovať prsty (3x).
- (4) **Odporovanie na otázky**: Po čom jazdia autá? (po ceste, blate, lúke ...) Kde žije srnka? (v lese, ZOO) Na čom spíme? (na posteli, váľande, vankúši ...) S čím telefonujeme? (s telefónom) Kde pôjdeme kúpiť lieky? (do lekárne) O kom je pieseň Medved'ku, daj labku? (o medveďovi, medveďici, mackovi) ap.
- (5) **Rozprávanie, zapisovanie a čítanie postupu písania E** s použitím prísloviak na určenie smerovej orientácie – zhora nadol, zľava doprava, napr. ako prvú napíšeme čiaru zhora nadol, potom hornú čiaru zľava doprava, strednú čiaru zľava doprava a spodnú čiaru zľava doprava. Takto napíšeme veľké tlačené E.
- (6) **Písanie a kreslenie** na PL z knihy LIPNICKÁ, M. *Rozvoj grafomotoriky a podpora psaní*. Praha : Portál, 2007, s. 21 alebo voľné písanie A podľa rýmovačky.

	<p>E SI ĽAHKO NAKRESLIŠ, KEĎ SI HRABLE PREDSTAVIŠ. JEDNA DLHŠIA A TRI KRATŠIE PALIČKY, TO SÚ MALÉ HRABLIČKY.</p>
---	--

E

EDO A EVA OMELETU JEDIA,
PEČIVO JE ALE VEDĽA.

EŠTE ENCIÁN A EMENTÁL,
NECHÝBA AJ SLIVIEK PÁR.

Úloha: *Skús vyfarbiť všetky písmená E v povedačke.*

F

OBLASŤ ROZVOJA		ČINNOSTI	POMÔCKY
1.	VERBÁLNA KOMUNIKÁCIA	Sedenie na koberci – uvítací rozhovor, rozprávanie sa o vzhľade písmena F, čítanie písmen abecedy A, B, C, D, E, F	Písmeno F, abeceda
2.	ZRAKOVÉ VNÍMANIE	Sedenie pri stole, krúžkovanie F a spájanie písmen na pracovných listoch	PL za aktivitou, fixky
3.	SLUCHOVÉ VNÍMANIE	Státie a (1) hranie sa na ozvenu s opakovaním slov s hláskou F	
4.	POHYBOVÉ VNÍMANIE	Státie a (2) cvičenie za súčasného hovorenia jazykolamu	
5.	HMATOVÉ VNÍMANIE	Sedenie pri stole a (3) kreslenie F prstami do sypkých potravín na táckach	Tácky s potravinami
6.	HOVORENÁ REČ	Sedenie pri stole, cvičenie (4) dychové, (5) artikulačné a (6) gramatické	
7.	PÍSANÁ REČ	Sedenie pri stole a (7) hranie sa pexesa s kartami so slabikami s F	Pexeso – karty so slabikami s F
8.	GRAFO MOTORIKA	Sedenie pri stole a (8) písanie a kreslenie na PL – Fujavica	PL – Fujavica, tužky, pastelky
9.	VERBÁLNA KOMUNIKÁCIA	Sedenie na koberci, vyberanie F z písmen abecedy a rozprávanie zážitkov a skúseností detí z činností	Abeceda s viacerými písmenami F

- (1) **Hranie sa** na ozvenu: Učiteľ sa postaví k deťom chrbtom, aby nevideli na jej ústa. Učiteľ hovorí potichu a deti opakujú slabiky a slová nahlas - FA, FO, FE, FI, FU, AF, OF, EF, IF, UF, FÉN, UFO, FOTO, FAJN, FÚZY, OFINA, FOTOKA, FOŤÁK.
- (2) **Cvičenie**: AKA FUKA FUNDA LUKA, (pochodovanie okolo stola s rukami vbok) FUNDA KÁVA KEVENDUKA, (pochodovanie na mieste s točením sa) AK FUK – FUNDA LUK, (státie na mieste s tleskaním slabík) FUNDA KÁVA – KEVENDUK (státie na mieste s dupkaním slabík) (2x).
- (3) **Kreslenie F**: do cukru, múky, krupice, strúhanky, maku s hovorením pocitov a krátkym rozprávaním sa o vzhľade a používaní týchto potravín.
- (4) **Dychové cvičenie**: Dlhý nádych nosom a krátky výdych ústami s tichou artikuláciou „fu“. Pomalý nádych nosom a súvislý výdych ústami s artikuláciou tichého f----- (2x). Hranie „futbalu“ - fúkanie do papierovej alebo penovej loptičky po stole s cieľom zafúknuť ju do vymedzenej súperovej bránky.
- (5) **Artikulačné cvičenie**: Striedavé pohybovanie dolnou čelusťou, aby sa dolné zuby dotýkali hornej pery. Dolnú peru oprieť o horné zuby, vydychovať vzduch cez perno-zubnú štrbinu s artikuláciou tichého f-f-f-f-f, fú-fú-fú-fú-fú.
- (6) **Gramatické cvičenie**: Hovorenie viet v správnej gramatickej podobe. Ja fotografujeme. (Ja fotografujem.) My fotografujem. (My fotografujeme.) Ujo bude fotografuje. (Ujo bude fotografovať). Janko fotografovali. (Janko fotografoval.) Kamarát ma fotografovala. (Kamarát ma fotografoval.) Anička fotografoval. (Anička fotografovala.)
- (7) **Hranie sa** pexesa: Hľadanie a párenie rovnakých slabík hraním sa pexesa s dvojicami kariet so slabikami FA, FO, FE, FI, FU, AF, OF, EF, IF, UF.
- (8) **Písanie a kreslenie** na PL z knihy LIPNICKÁ, M. Rozvoj grafomotoriky a podpora psaní. Praha : Portál, 2007, s. 57.

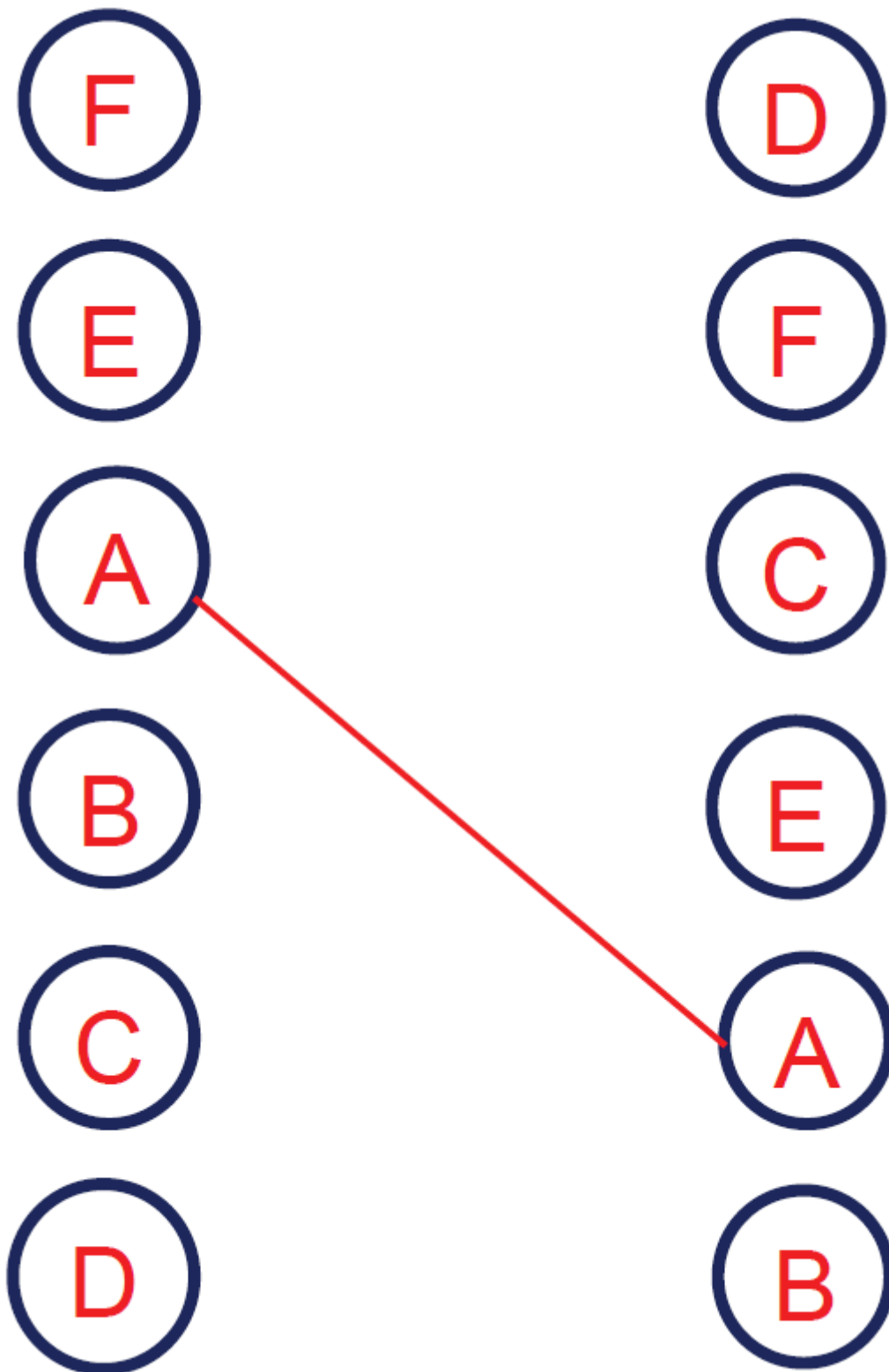
E L E L E L E

F E F E F E F

E L E L E L E

F E F E F E F

Úloha: Písmená F sa pomiešali s písmenami E a L. Skús zakrúžkovať iba písmená F.

Úloha: *Skús pospájať rovnaké písmená čiarami. Tie, ktoré poznáš, môžeš pomenovať.*

G

OBLASŤ ROZVOJA		ČINNOSTI	POMÔCKY
1.	VERBÁLNA KOMUNIKÁCIA	Sedenie na koberci – uvítací rozhovor, rozprávanie sa o vzhľade písmena G, čítanie písmen abecedy A až G	Písmeno G, abeceda
2.	ZRAKOVÉ VNÍMANIE	Sedenie pri stole, vyfarbovanie G, prečítanie povedačky a označovanie G,	PL za aktivitou, fixky
3.	SLUCHOVÉ VNÍMANIE	Sedenie pri stole, (1) hranie sa „Kto povedal gól“ a (2) určovanie G	
4.	POHYBOVÉ VNÍMANIE	Hranie sa na koberci, prevaľovanie sa v ľahu, napodobňovanie gúľania	
5.	HMATOVÉ VNÍMANIE	Sedenie pri stole a modelovanie guľí z papiera, staniolu, modelovacej hmoty	Materiály na modelovanie
6.	HOVORENÁ REČ	Státie a cvičenie (3) dychové, (4) artikulačné a (5) gramatické	
7.	PÍSANÁ REČ	Sedenie pri stole a (6) pozorovanie písania slov začínajúcich sa na G	½ flipchart papier, fixky
8.	GRAFO MOTORIKA	Sedenie pri stole, (7) písanie G a (8) kreslenie na PL – GÓL	Papiere, tužky, fixky, PL – GÓL
9.	VERBÁLNA KOMUNIKÁCIA	Sedenie na koberci, vyberanie G z písmen abecedy a rozprávanie zážitkov a skúseností detí z činností	Abeceda s viacerými písmenami G

- (1) **Hranie sa** hry „Kto povedal gól“. Deťom učiteľ vysvetlí pravidlo: dieťa, ktorého sa dotkne povie gól. Ostatné deti si rukami zakryjú oči a hádajú, kto povedal slovo gól (3x).
- (2) **Určovanie G** v slovách jazykolamu tak, že keď ho počujú, tlesknú – MALÁ GULĽA, VEĽKÁ GULĽA, GULĽATÁ SA GULĽA GÚĽA. Vedenie detí v hovorení jazykolamu. Opakovanie 3x. Prečítanie povedačky a podčiarkovanie G v nej.
- (3) **Dychové cvičenie**: Fúkaním do papierovej alebo staniolovej gule po stole s cieľom, zafúknuť ju čo najďalej.
- (4) **Artikulačné cvičenie**: Krátky nádych ústami, zadržanie vzduchu v lícach a vydychovanie cez nos.
- (5) **Gramatické cvičenie**: Dopĺňanie slovies vo vhodných gramatických tvaroch do viet: napr. Ja guľu čo? (gúľam) Gabo guľu čo? (gúľa) Gabika bude guľu čo? (gúľať) Gabo a Gabika teraz guľu čo? (gúľajú) Gizela včera guľu čo? (gúľala).
- (6) **Pozorovanie** písania slov začínajúcich sa na G, ktoré deti diktujú a spoločne rozhodujú, či na začiatku slova počujú hlásku G alebo nie. Potom učiteľ s deťmi prečíta napísané slová. Následne deti môžu zakrúžkovať všetky písmená G v slovách. Ak sú slová deťom neznáme, učiteľ ich vedie vo vysvetľovaní významu slov.
- (7) **Písanie G** a vlastného mena podľa vzoru. Učiteľ deťom predpíše veľké tlačené G a meno dieťaťa do stredu hornej časti papiera, aby ich mohli odkresľovať tak, ako sú schopné, nie presne a dokonale podľa vzoru.
- (8) **Písanie a kreslenie** na PL z knihy LIPNICKÁ, M. *Rozvoj grafomotoriky a podpora psaní*. Praha : Portál, 2007, s. 55.

G

A Á G B C Č D
Ď DZ G E É F
G H CH I Í J
G L L' M N Ň
O Ó G P R Ř
S Š T Ť G U Ú
V G X Y Ý Ž

Úloha: Skús vyhľadať a vyfarbiť písmeno G, ktoré sa v každom riadku zamiešalo do abecedy.

G

GABO GUL'U GÚ'AL.

KU GAUČU SA GUL'A GÚ'LA.

GÚ'LANIE ZASTAVILA GUMA.

GUL'U Z GUMY GABO POHOL

A GÚ'LAŤ JU POD GAUČ

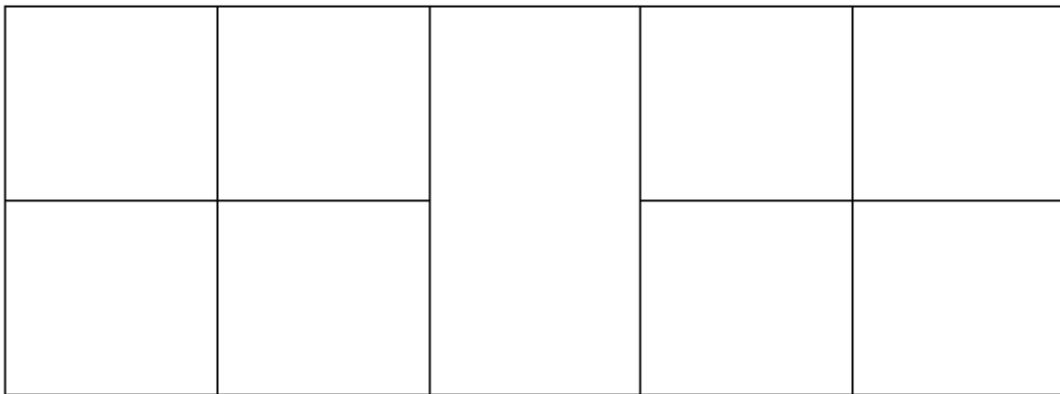
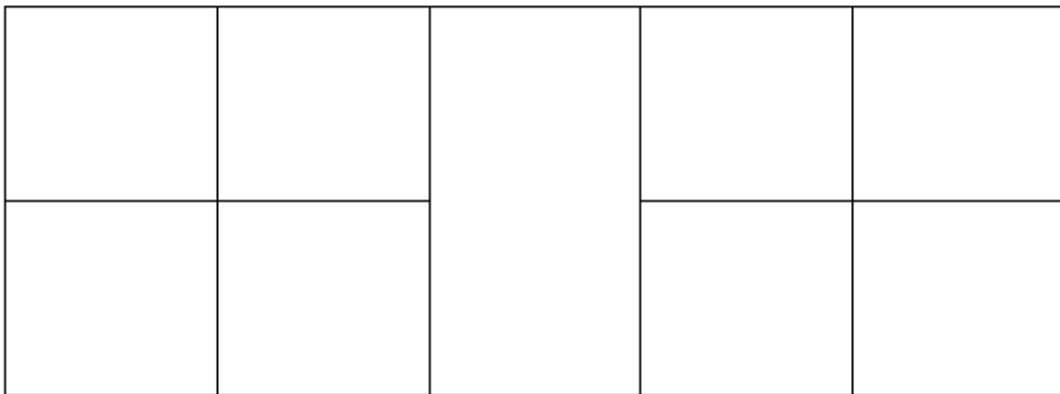
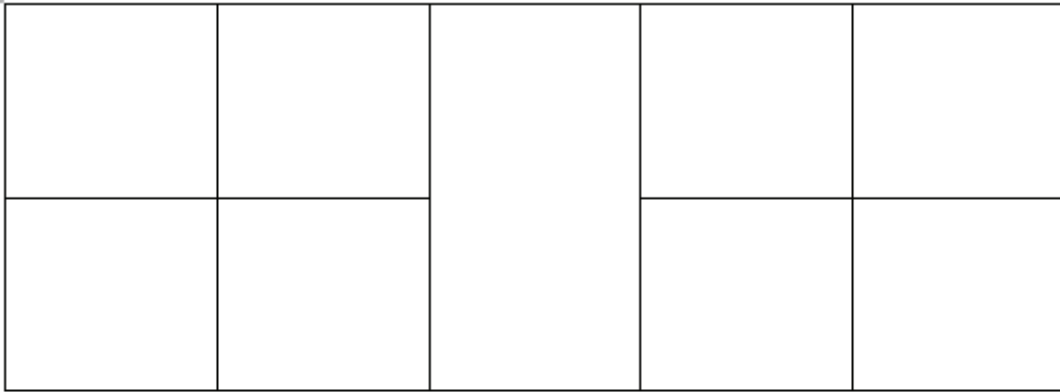
MOHOL.

Úloha: *Skús podčiarknuť všetky písmená G v povedačke. Môžeš ich aj inak označiť.*

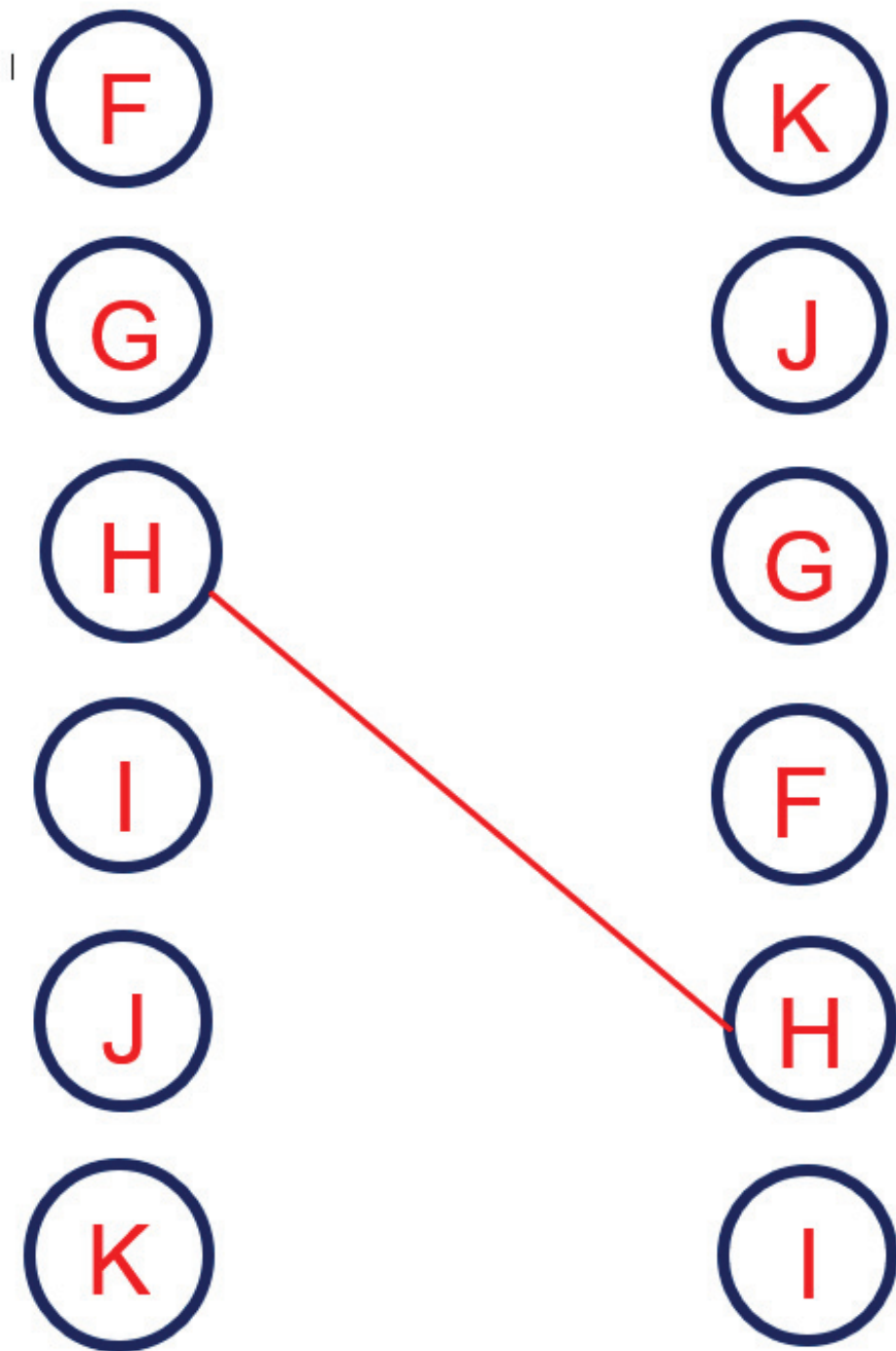
H

OBLASŤ ROZVOJA		ČINNOSTI	POMÔCKY
1.	VERBÁLNA KOMUNIKÁCIA	Sedenie na koberci – uvítací rozhovor, rozprávanie sa o vzhľade písmena H, čítanie písmen abecedy A až H	Písmeno H, abeceda
2.	ZRAKOVÉ VNÍMANIE	Sedenie pri stole, kreslenie H na PL v štvorcovej sieti a spájanie písmen	PL za aktivitou, fixky
3.	SLUCHOVÉ VNÍMANIE	Sedenie pri stole a (1) hovorenie slov s hláskou H z dvojíc podobne znejúcich	
4.	POHYBOVÉ VNÍMANIE	Státie pri stole a (2) cvičenie rovnováhy – „hojdačka“	
5.	HMATOVÉ VNÍMANIE	Sedenie pri stole a (3) cvičenie pohybov prstov a hmatu, modelovanie H z hmoty	Hmota, podložky
6.	HOVORENÁ REČ	Státie a cvičenie (4) dychové, (5) artikulačné a (6) lexikálne	
7.	PÍSANÁ REČ	Sedenie pri stole a (7) obŕahovanie H v napísaných slovách s čítaním slov	½ flipchart papier, fixky
8.	GRAFO MOTORIKA	Sedenie pri stole, (8) písanie a kreslenie na PL – HOJDAČKA	PL, tužky, pastelky
9.	VERBÁLNA KOMUNIKÁCIA	Sedenie na koberci, vyberanie H z písmen abecedy a rozprávanie zážitkov a skúseností detí z činností	Abeceda s viacerými písmenami H

- (1) **Hovorenie** slov s hláskou h z dvojíc podobne znejúcich. „V ktorom slove počuješ hlásku h?“ *Had – sad, hus – kus, lavica – hadica, hlava – zľava, hodiť – chodiť, tuba – huba, klas – hlas, noviny – hodiny, hrášok – prášok.*
- (2) **Cvičenie:** „Hojdačka“ – v stoji rozkročmo v upažení striedavo prenášať váhu tela na pravú a ľavú nohu s udržiavaním rovnováhy s hovorením *hoj – da, hoj – da (10x)* a potom sa *húpať* v podrepe z prstov nôh na päty s pomocou striedavého upažovania a zapažovania s hovorením *hoj – da, hoj – da (10x)*.
- (3) **Cvičenie:** *Otvárať a zatvárať prsty do päste (5x). Po jednom prste otvárať prsty z pästi (3x). Šúľať, stláčať a pritláčať modelovaciú do tvaru písmena H.*
- (4) **Dychové cvičenie:** *Dlhý nádych nosom a dlhý výdych ústami s artikuláciou hihihihih – smiatie sa.*
- (5) **Artikulačné cvičenie:** *Striedavo špúliť a rozťahovať pery do úsmevu. Olizovať jazykom zuby a ďasná z vnútornej strany vpravo a vľavo.*
- (6) **Lexikálne cvičenie:** *Vysvetľovať významy slov – hodiny, husle, hniezdo, holič, hudba, hudobník, hlava.*
- (7) **Obŕahovanie H:** *Učiteľ píše pred deťmi slová, v ktorých sa nachádza H. Deti jej diktujú a potom obŕahujú H v týchto slovách. Učiteľ im napísané slová potom prečíta. Pri čítaní ukazuje prstom na čítané slová.*
- (8) **Písanie a kreslenie** na PL z knihy LIPNICKÁ, M. *Rozvoj grafomotoriky a podpora psaní.* Praha : Portál, 2007, s. 53.

Úloha: *Skús obtiahnuť čiary tak, aby vznikli písmená H.*

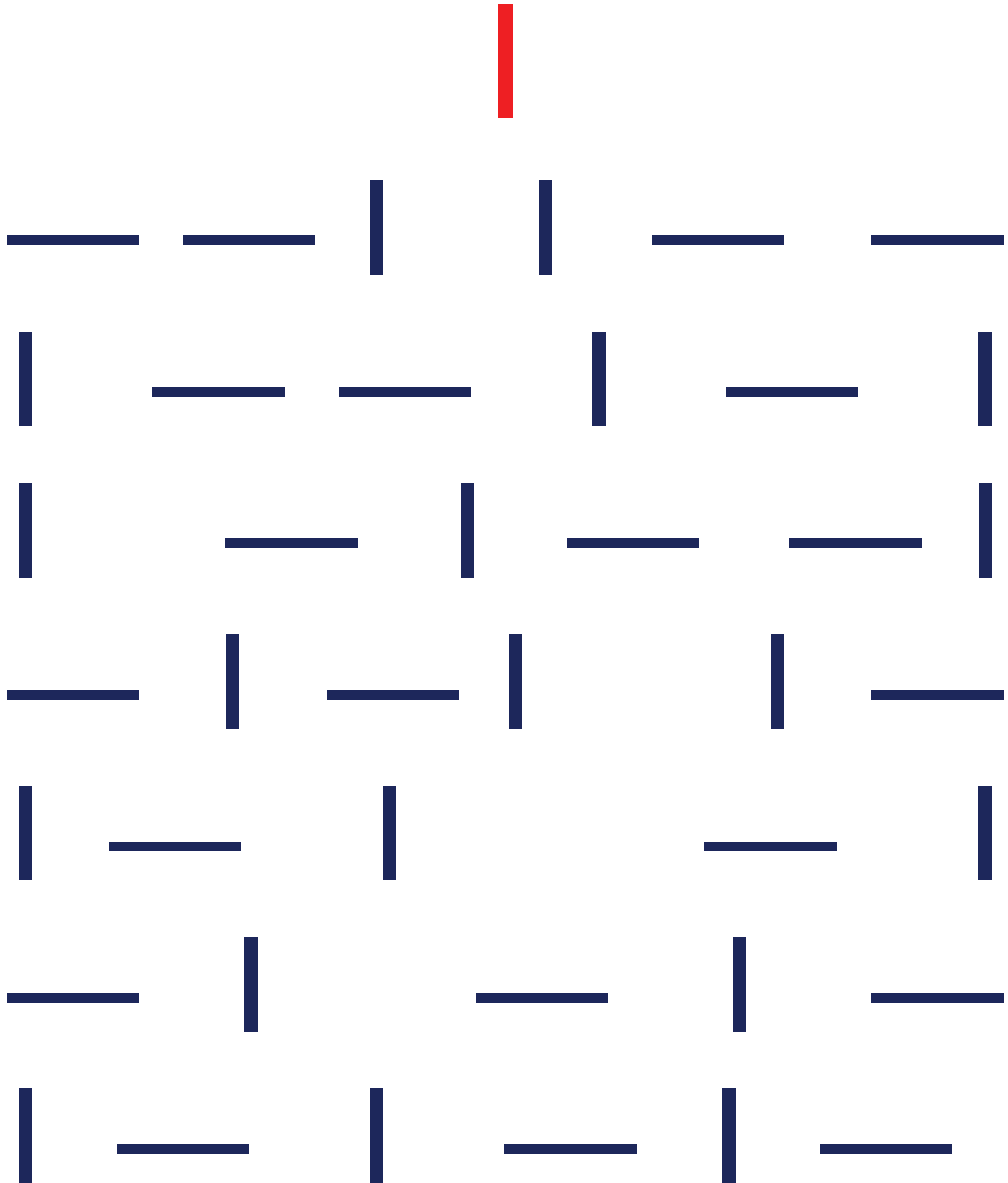
Úloha: Skús pospájať rovnaké písmená čiarami. Tie, ktoré poznáš, môžeš pomenovať.

OBLASŤ ROZVOJA		ČINNOSTI	POMÔCKY
1.	VERBÁLNA KOMUNIKÁCIA	Sedenie na koberci – uvítací rozhovor, rozprávanie sa o vzhľade písmena I, čítanie písmen abecedy A až I	Písmeno I, abeceda
2.	ZRAKOVÉ VNÍMANIE	Sedenie pri stole a krúžkovanie I na pracovnom liste	PL za aktivitou
3.	SLUCHOVÉ VNÍMANIE	Státie a (1) hovorenie samohlások podľa ich napísanej podoby	5 kartičiek s A, E, I,
4.	POHYBOVÉ VNÍMANIE	Státie a (2) cvičenie na rovnováhu tela v stojí znožmo	
5.	HMATOVÉ VNÍMANIE	Sedenie a navliekanie igelitových rukavíc na ruky svojpomocne	Igelitové rukavice
6.	HOVORENÁ REČ	Státie a cvičenie (3) dychové, (4) artikulačné a (5) komunikačné	Papierové pásy I
7.	PÍSANÁ REČ	Sedenie pri stole a písanie vlastného mena podľa vzoru	Papiere A4, tužky, fixky,
8.	GRAFO MOTORIKA	Sedenie pri stole, (6) písanie I a kreslenie na PL – IHLA	PL – IHLA, tužky, pastelky
9.	VERBÁLNA KOMUNIKÁCIA	Sedenie na koberci, vyberanie I z písmen abecedy a rozprávanie zážitkov a skúseností detí z činností	Abeceda s viacerými písmenami I

- (1) **Hovorenie samohlások:** Učiteľ predvedie cvičenie a potom ho opakuje s deťmi. Keď ukáže kartičku so samohláskou (grafému), deti povedia hlásku, tzn. jej zvuk A, E, I. Učiteľ ukazuje kartičky najskôr zaradom, potom ich rôzne strieda a deti hovoria.
- (2) **Cvičenie:** „ pohyblivé I“ – v stojí znožmo s rukami v pripažení striedavo skočiť vpred a vzápätí vzad (6x), v stojí znožmo s rukami vo vzpažení sa predkloniť a prstami rúk sa dotknúť prstov na nohách (6x), IKA TIKI GYMNASTIKA – v stojí znožmo ruky predpažiť, upažiť, vzpažiť, pripažiť a súčasne hovoriť slovné spojenie (3x).
- (3) **Dychové cvičenie:** Fúkanie do papiera v tvare písmena I rôznou intenzitou a smerom.
- (4) **Artikulačné cvičenie:** Opakované zaokrúhľovanie a rozťahovanie pier. Pri zaokrúhľovaní sa pery vysúvajú mierne dopredu, pri rozťahovaní sa kútiky úst výrazne posúvajú dozadu, do úsmevu.
- (5) **Komunikačné cvičenie:** Odpovedať na otázky: Čo potrebujeme na šitie? Čo šije krajčír alebo krajčírka? Ako sa prišívajú gombík?
- (6) **Písanie a kreslenie** na PL z knihy LIPNICKÁ, M. *Rozvoj grafomotoriky a podpora psaní*. Praha : Portál, 2007, s. 19 alebo voľné písanie A podľa rýmovačky.

	<p>I? NAKRESLIŠ LEN JEDNU ČIARU, PEKNE ROVNO ZHORA DOLU.</p>
--	--

Úloha: Skús vyhľadať a zakrúžkovať písmená *l*.

J

OBLASŤ ROZVOJA		ČINNOSTI	POMÔCKY
1.	VERBÁLNA KOMUNIKÁCIA	Sedenie na koberci – uvítací rozhovor, rozprávanie sa o vzhľade písmena J, čítanie písmen abecedy A až J	Písmeno J, abeceda
2.	ZRAKOVÉ VNÍMANIE	Sedenie pri stole, obťahovanie a vyfarbovanie písmena J na PL	PL za aktivitou, fixky
3.	SLUCHOVÉ VNÍMANIE	Státie a (1) hovorenie citosloviec jaj, joj, juj, jej hrou na ozvenu	
4.	POHYBOVÉ VNÍMANIE	Státie a (2) napodobňovanie predvádzaných pohybov	
5.	HMATOVÉ VNÍMANIE	Sedenie a (3) písanie jednotiek prstami rúk namočenými vo farbách	Papiere, prstové farby
6.	HOVORENÁ REČ	Státie a (4) hranie sa hry „A ja jaj, a ja jaj už ma viacej nehľadaj“	Veci s názvom na J
7.	PÍSANÁ REČ	Sedenie pri stole a (5) pamätanie si poradia pozorovaných písmen	Písmená A až J, každé 2x, šatka
8.	GRAFO MOTORIKA	Sedenie pri stole a (6) písanie J a kreslenie na PL – Ježkova rodina	PL, tužky, pastelky
9.	VERBÁLNA KOMUNIKÁCIA	Sedenie na koberci, vyberanie J z písmen abecedy a rozprávanie zážitkov a skúseností detí z činností	Abeceda s viacerými písmenami J

- (1) **Hranie sa na ozvenu:** Učiteľ povie citoslovce a deti ho spolu opakujú. Potom povie citoslovce a ukáže na dieťa, ktoré ho zopakuje. Môže striedať pomalé a rýchle tempo hovorenia. Potom vedie deti, aby sa na ozvenu hrali samé.
- (2) **Napodobňovanie pohybov:** Deti sa postaví do radu. Učiteľ vysvetlí, aby kamarátovi napísali prstom ruky číslicu 1 jemne na chrbát, teda takú, ktorú ona napíše dieťaťu stojacemu pred ňou a to napíše dieťaťu stojacemu pred ním atď. Potom pokračujú písaním číslice 11. Následne napodobňujú 1 krok dopredu, 1 krok dozadu, 1 krok doprava a 1 krok doľava. Najskôr pomaly, potom rýchlejšie. Opakovanie 3-5x.
- (3) **Písanie jednotiek:** Deti si postupne namáčajú brušká všetkých prstov oboch rúk do farieb a píšu nimi jednotky na papier. Pozorujú a hovoria, ktoré prsty napísali najkrajšie 1.
- (4) **Hranie sa:** Pred deťmi sú veci, ktorých názov sa začína na J. Každé dieťa si vezme 1 vec. Pomenuje ju a krátko porozpráva ako vec vyzerá a na čo sa používa. Postupne deti svoje veci v miestnosti skrývajú tak, aby ostatné nevideli. Potom ich po jednom hľadajú spôsobom, že dieťaťu, ktoré vec ukrylo, kladú otázky, aby miesto ukrytia presne identifikovali, napr. „Je jablko za skrinkou?“ „Je jablko v šuplíku? atď. Keď deti vec nájdu, opakujú jazyk lámavú vetu „A ja jaj, a ja jaj už ma viacej nehľadaj!“
- (5) **Pamätanie si poradia pozorovaných písmen:** Pred deťmi sú písmená veľkej tlačenej abecedy od A až po J. Každé 2x. Potom učiteľ pred deťmi ukladá písmená do jednoslabičných slov. Deti slovo krátko pozorujú. Potom zakryje slovo šatkou a deti spoločne skladajú slovo z písmen podľa pamätaného vzoru tak, že si radia, dohodujú sa.
- (6) **Písanie a kreslenie na PL z knihy LIPNICKÁ, M. Rozvoj grafomotoriky a podpora psaní.** Praha : Portál, 2007, s. 35.

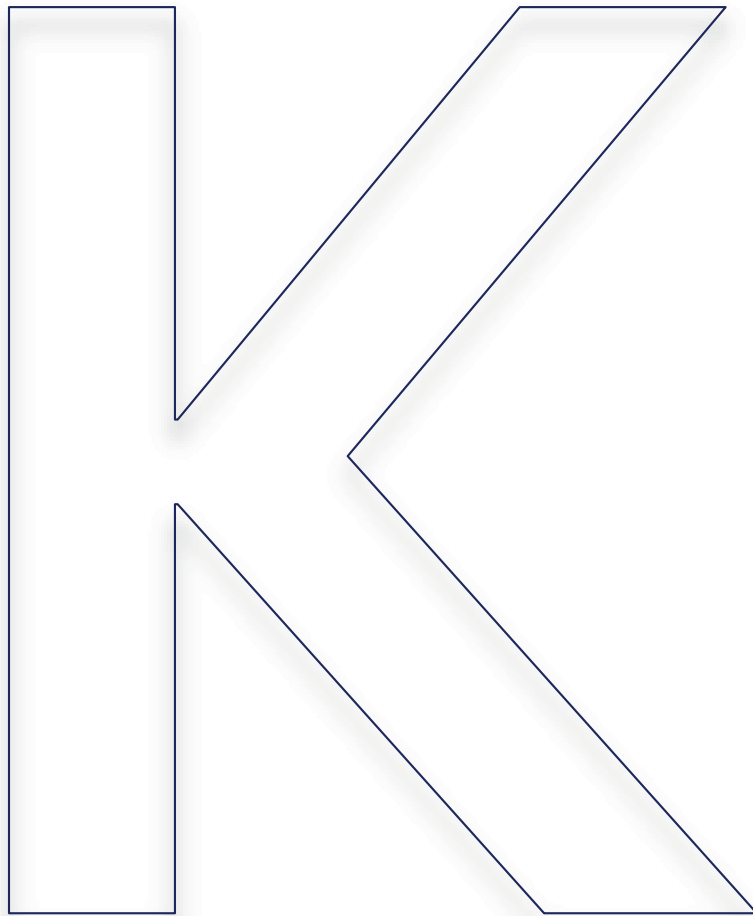

Úloha: *Skús obtiahnuť čiarkované J. Môžeš ho aj vyfarbiť, ako sa ti páči.*

K

OBLASŤ ROZVOJA		ČINNOSTI	POMÔCKY
1.	VERBÁLNA KOMUNIKÁCIA	Sedenie na koberci – uvítací rozhovor, rozprávanie sa o vzhľade písmena K, čítanie písmen abecedy A až K	Písmeno K, abeceda
2.	ZRAKOVÉ VNÍMANIE	Sedenie pri stole a vyfarbovanie písmena K na pracovnom liste	PL za aktivitou, pastelky
3.	SLUCHOVÉ VNÍMANIE	Sedenie pri stole a (1) hovorenie slov, ktoré sa začínajú a končia na hlásku k	½ flipchart papier, fixky
4.	POHYBOVÉ VNÍMANIE	(2) Krokovanie v priestore podľa predvedenia a rátania od 1 do 10	
5.	HMATOVÉ VNÍMANIE	Sedenie pri stole a (3) skladanie K z kukurice	Kukurica, papier, lepidlo
6.	HOVORENÁ REČ	Státie a cvičenie (4) dychové, (5) artikulačné a (6) komunikačné	
7.	PÍSANÁ REČ	Sedenie pri stole a (7) kreslenie kruhov pod slabiky napísaných slov	½ flipchart papier, fixky (1)
8.	GRAFO MOTORIKA	Sedenie pri stole a (8) písanie K a kreslenie na PL – Kohútí hrebeň	PL, tužky, pastelky
9.	VERBÁLNA KOMUNIKÁCIA	Sedenie na koberci, vyberanie K z písmen abecedy a rozprávanie zážitkov a skúseností detí z činností	Abeceda s viacerými písmenami K

- (1) **Hovorenie slov:** Učiteľ deti vyzve, aby jej diktovali slová, ktoré sa začínajú alebo končia na hlásku k. Správne diktované slová s k píše veľkými tlačenými písmenami na papier. Písmená K učiteľ pred deťmi obtiahne, môžu aj deti.
- (2) **Rátame kroky:** Deti urobia dopredu toľko krokov, aké číslo učiteľ povie od 1 do 10: napr. jeden krok, dva kroky, tri kroky, štyri kroky, päť krokov, šesť krokov atď. Krokovanie najskôr učiteľ deťom ukáže, potom krokuje s nimi a nakoniec deti krojú samé podľa rátania lektorky.
- (3) **Skladanie K:** Lepenie kukurice pinzetovým úchopom prstami na lepidlom natretý tvar veľkého tlačeného písmena K, ktoré je napísané na papieri formátu A4.
- (4) **Dychové cvičenie:** Krátky prerušovaný nádych a dlhý výdych nosom – voniame kvietky.
- (5) **Artikulačné cvičenie:** Pohyby jazykom striedavo k horným a dolným d'asnám. Jazyk striedavo presúvať v ústnej dutine do pravého a ľavého líca. Prisať jazyk k tvrdému podnebiu (mľaskanie). Spúšťať a dvíhať sánku, pričom je jazyk v ústnej dutine.
- (6) **Komunikačné cvičenie:** Učenie sa synonym, odpovedaním na otázky: Aký je krásny kvietok? Aký je dobrý človek? Aká je pekná hračka? Aké je dieťaťko?
- (7) **Kreslenie kruhov:** Vytlieskavanie slov z (1) na slabiky a určovanie počtu tlesknutí. Pod slovo dieťa nakreslí toľko kruhov, koľko krát tlesklo na slabiky slova. Deti kreslia kruhy po jednom a v kreslení sa striedajú.
- (8) **Písanie a kreslenie na PL** z knihy LIPNICKÁ, M. *Rozvoj grafomotoriky a podpora psaní*. Praha : Portál, 2007, s. 50.

Úloha: *Skús vyfarbiť písmeno K, ako chceš, ako sa ti páči. Môžeš ho aj inak vyzdobiť.*

L

OBLASŤ ROZVOJA		ČINNOSTI	POMÔCKY
1.	VERBÁLNA KOMUNIKÁCIA	Sedenie na koberci – uvítací rozhovor, rozprávanie sa o vzhľade písmena L, čítanie písmen abecedy A až L	Písmeno L, abeceda
2.	ZRAKOVÉ VNÍMANIE	Sedenie pri stole a krúžkovanie L na PL	PL – reverzné písmená L
3.	SLUCHOVÉ VNÍMANIE	Státie a (1) skladanie slov zo slabík na základe aktívneho počúvania	
4.	POHYBOVÉ VNÍMANIE	Státie a (2) napodobňovanie pohybov s motiváciou letu lietadla	
5.	HMATOVÉ VNÍMANIE	Státie a (3) klopkanie prstami rúk na časti tela v názve ktorých je L, Ľ	
6.	HOVORENÁ REČ	Státie a cvičenie (4) dychové, (5) artikulačné a (6) lexikálne	
7.	PÍSANÁ REČ	Sedenie pri stole a (7) vymýšľanie príbehu o lietadle, pozorovanie písania	½ flipchart papier, fixky
8.	GRAFO MOTORIKA	Sedenie pri stole a (8) písanie L a kreslenie na PL – Lietadlo	PL, tužky, pastelky
9.	VERBÁLNA KOMUNIKÁCIA	Sedenie na koberci, vyberanie L z písmen abecedy a rozprávanie zážitkov a skúseností detí z činností	Abeceda s viacerými písmenami L

- (1) **Skladanie slov:** napr. le-tí=letí; loď-ka=lod'ka; lu-peň=lupeň; lo-pa-ta=lopata; ly-žo-vač-ka=lyžovačka; lo-dič-ka=lodička; le-tuš-ka=letuška; la-kovňa=lakovňa; lie-tad-lo=lietadlo; la-mi-no-vač-ka=laminovačka; lo-ko-mo-tí-va=lokomotíva, lu-kra-tív-na=lukratívna atď.
- (2) **Napodobňovanie pohybov:** Lietadlo letí hore (z drepu pomalý stoj v upažení) a dolu (zo stoja pomalý drep v upažení), doprava a doľava – (v stojí otáčanie trupu vpravo a vľavo v upažení). Opakovanie 2 - 3 x.
- (3) **Klopkanie bruškami prstov rúk:** na kolená, lýtka, lakte, čelo, líca, hlava, vlasy, členky.
- (4) **Dychové cvičenie:** Spievanie známej detskej piesne na lalalalalala.....
- (5) **Artikulačné cvičenie:** Pri spustenej sánke jazyk vykonáva pohyb striedavo k horným a spodným d'asnám. Špičku jazyka tísnuť na rôzne miesta tvrdého podnebia. Prisať jazyk k tvrdému podnebiu (m'askanie). Hovorenie jazykolamov: blchy, vlky, blchy, vlky .....; Leo sa istil lanom, lebo liezol po oblej skale. Opakovanie 2 – 3x.
- (6) **Lexikálne cvičenie:** Tvorenie slov zo slabík: **la**-vica, -no, -vína, -cný, -k, -buť, -mpa, ...; **le**-to, -ňoch, ...; **ly**-žica, -ža .....; **lo**-téria, -d', -pata, pta, -s, ž, ...; Pomáhať možno ukazovaním pohybov, gestami, napr. ly-žica ukazovaním dávania si do úst rukou atď.
- (7) **Vymýšľanie príbehu** o lietadle a zapisovanie diktovaných viet fixkami na papier s dokresľovaním myšlienok v texte.
- (8) **Písanie a kreslenie** na PL z knihy LIPNICKÁ, M. *Rozvoj grafomotoriky a podpora psaní*. Praha : Portál, 2007, s. 29.

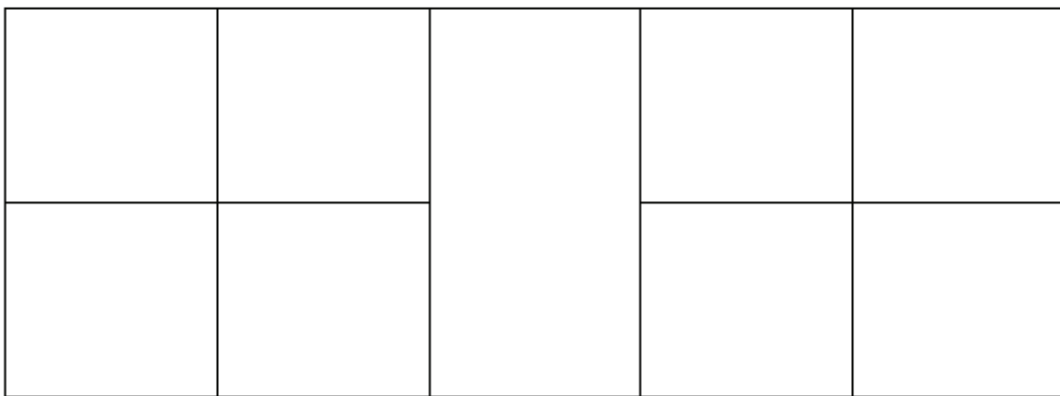
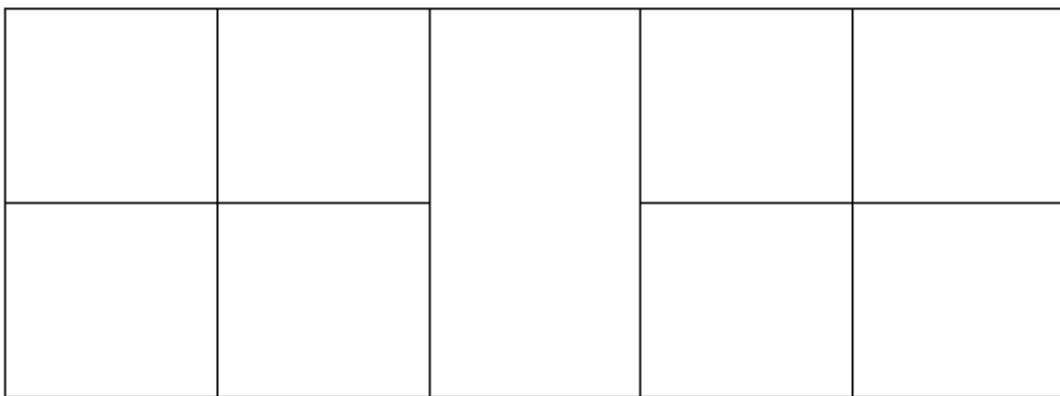
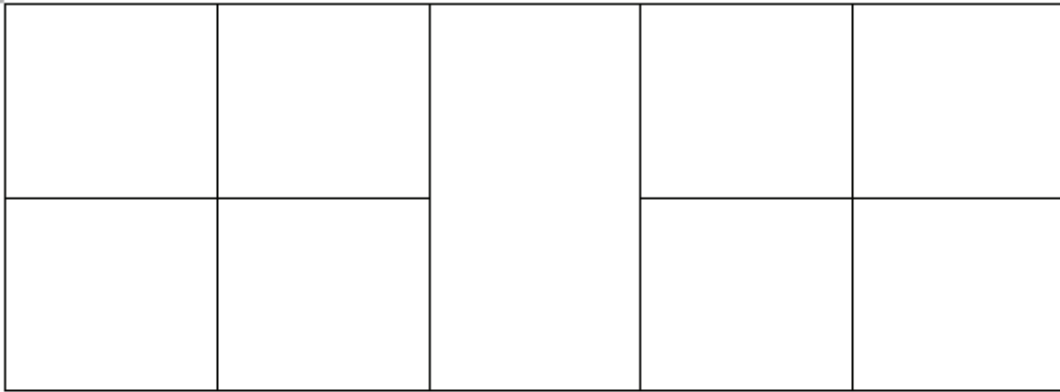

Úloha: Skús vyhľadať a zakrúžkovať písmená L.

M

OBLASŤ ROZVOJA		ČINNOSTI	POMÔCKY
1.	VERBÁLNA KOMUNIKÁCIA	Sedenie na koberci – uvítací rozhovor, rozprávanie sa o vzhľade písmena M, čítanie písmen abecedy A až M	Písmeno M, abeceda
2.	ZRAKOVÉ VNÍMANIE	Sedenie pri stole a (1) kreslenie písmen M v štvorcovej sieti na PL	PL za aktivitou, fixky
3.	SLUCHOVÉ VNÍMANIE	Sedenie pri stole a (2) hovorenie 1 a 2-slabičných slov spájaním hlások	
4.	POHYBOVÉ VNÍMANIE	Státie pri stole a (3) hranie sa „Cip, cip, cipovička .....mak ..., Meliem, ... máčik“	
5.	HMATOVÉ VNÍMANIE	Sedenie pri stole a sypanie maku prstami rúk na lepidlom natreté M	Predkreslené M, mak, lepidlo
6.	HOVORENÁ REČ	Státie a cvičenie (4) dychové, (5) artikulačné a (6) gramatické	
7.	PÍSANÁ REČ	Sedenie pri stole a písanie a kreslenie receptu na jedlo s maslom a múkou	½ flipchart papier, fixky
8.	GRAFO MOTORIKA	Sedenie pri stole, písanie M do múky na tácke a (7) kreslenie na PL	PL, tužky, múka, tácka
9.	VERBÁLNA KOMUNIKÁCIA	Sedenie na koberci, vyberanie M z písmen abecedy a rozprávanie zážitkov a skúseností detí z činností	Abeceda s viacerými písmenami M

- (1) **Kreslenie** písmen M v štvorcovej sieti na pracovnom liste, ako deti vedia a chcú.
- (2) **Hovorenie** jednoslabičných slov spájaním hlások – „pomleté slová“: m-a-k (mak); m-y-š (myš); m-e-d (med); m-r-á-z (mráz); m-u-ch-a (mucha); m-ú-k-a (múka); m-i-s-a (misa); m-o-s-t (most); m-a-l-á (malá); m-a-s-l-o (maslo); m-l-i-e-k-o (mlieko);
- (3) **Hranie sa hry**: Tlieskanie do rytmu „Cip, cip, cipovička, mak, mak, makovička, cipovička cipová, makovička maková“.
Spievanie v sprievode improvizovaných pohybov. „Meliem, meliem, meliem máčik, na buchtičky na koláčik. Vitaj teta, vitaj strýk, nech sa páči makovník.“ Opakovanie 2-3x.
- (4) **Dychové cvičenie**: Krátky nádych ústami, zadržanie vzduchu v lícach a vydychovanie cez nos.
- (5) **Artikulačné cvičenie**: Otváranie a zatváranie úst, aby sa pery dotýkali, jazyk voľne leží v ústnej dutine. Napodobňovanie zvukov: kozička mémémémé..., kravička múmúmúmu...
- (6) **Gramatické cvičenie**: tvorením prídavných mien, napr.: „Keď poviem slovo mak, tak aké sú buchty?“ (makové); mlieko – „Aká je ryža?“ (mliečna); maslo – „Aká je pukancová kukurica?“ (maslová); med – „Aké sú koláče?“ (medové); marmeláda – „Aké sú buchty?“ (marmeládové); mesiac – „Aký je sviť?“ (mesačný); mráz – „Aké je počasie?“ (mrazivé), mydlo – „Aké sú bubliny?“ (mydlové) atď.
- (7) **Písanie a kreslenie** na PL z knihy LIPNICKÁ, M. *Rozvoj grafomotoriky a podpora psaní*. Praha : Portál, 2007, s. 27.

Úloha: *Skús obťiahnuť čiary v štvorcoch tak, aby vznikli písmená M.*

N

OBLASŤ ROZVOJA		ČINNOSTI	POMÔCKY
1.	VERBÁLNA KOMUNIKÁCIA	Sedenie na koberci – uvítací rozhovor, rozprávanie sa o vzhľade písmena N, čítanie písmen abecedy A až N	Písmeno N, abeceda
2.	ZRAKOVÉ VNÍMANIE	Sedenie pri stole a (1) písanie písmen abecedy na pracovnom liste	PL za aktivitou, fixky
3.	SLUCHOVÉ VNÍMANIE	Státie pri stole a (2) hovorenie slov na základe výmeny prvých hlások za N	
4.	POHYBOVÉ VNÍMANIE	Státie pri stole a (3) cvičenie pohybov znázorňujúce pohyby nožníc	
5.	HMATOVÉ VNÍMANIE	Sedenie pri stole a vystrihanie predkresleného písmena N nožnicami	Papier s N, nožnice
6.	HOVORENÁ REČ	Státie pri stole, cvičenie (4) dychové, (5) artikulačné a (6) gramatické	
7.	PÍSANÁ REČ	Sedenie pri stole a hranie sa písmenkového pexesa	Písmenkové pexeso
8.	GRAFO MOTORIKA	Sedenie pri stole, (7) písanie N a kreslenie na PL – Gombíky N Z	PL, tužky, pastelky
9.	VERBÁLNA KOMUNIKÁCIA	Sedenie na koberci, vyberanie N z písmen abecedy a rozprávanie zážitkov a skúseností detí z činností	Abeceda s viacerými písmenami N

- (1) **Písanie písmen na pracovnom liste tak, ako deti vedia a chcú.**
- (2) **Hovorenie slov na základe výmeny prvých hlások za N:** los (nos); lúka (núka); koža (nože); kaša (naša); kôš (nôž); moc (noc);
- (3) **Cvičenie:** Zo stoja rozkročného v upažení skočiť (nožnice sú otvorené) do stoja spojného vo vzpažení (nožnice sú zatvorené). Prstami oboch rúk ukazovák a prostredníkom napodobňovať pohyby otvárania a zatvárania nožníc. Zatvoriť si oči a ukazovákmi sa striedavo dotýkať špičky nosa. Opakovať 5-6x každé cvičenie.
- (4) **Dychové cvičenie:** Krátky nádych ústami, zadržanie vzduchu v lícach a vydychovanie cez nos. Opakovanie 5-6x.
- (5) **Artikulačné cvičenie:** Otváranie a zatváranie úst, aby sa pery dotýkali, jazyk voľne leží v ústnej dutine. Motivovať otváraním a zatváraním nožníc. Dolná čeľusť je dolu, jazyk špičkou tlačí na rôzne miesta horného podnebia, potom oblizuje tvrdé podnebie od predných zubov dozadu a späť. Opakovanie 5-6x.
- (6) **Gramatické cvičenie:** Dopĺňanie slov do viet v správnych tvaroch: „Na strihanie potrebujeme ..... (nožnice). Na ušiach visia ..... (náušnice). Na jednom uchu visí jedna .... (náušnica), na druhom uchu visí druhá ..... (náušnica). Chlieb krájame ..... (nožom), papier striháme ..... (nožnicami). Príbor tvoria lyžice, vidličky a ..... (nože). Nové správy sa dozvieme z ..... (novín). V strede tváre je ..... (nos). Na tvári máme dve dierky v ..... (nose).
- (7) **Písanie a kreslenie na PL z knihy LIPNICKÁ, M. Rozvoj grafomotoriky a podpora psaní.** Praha : Portál, 2007, s. 39.

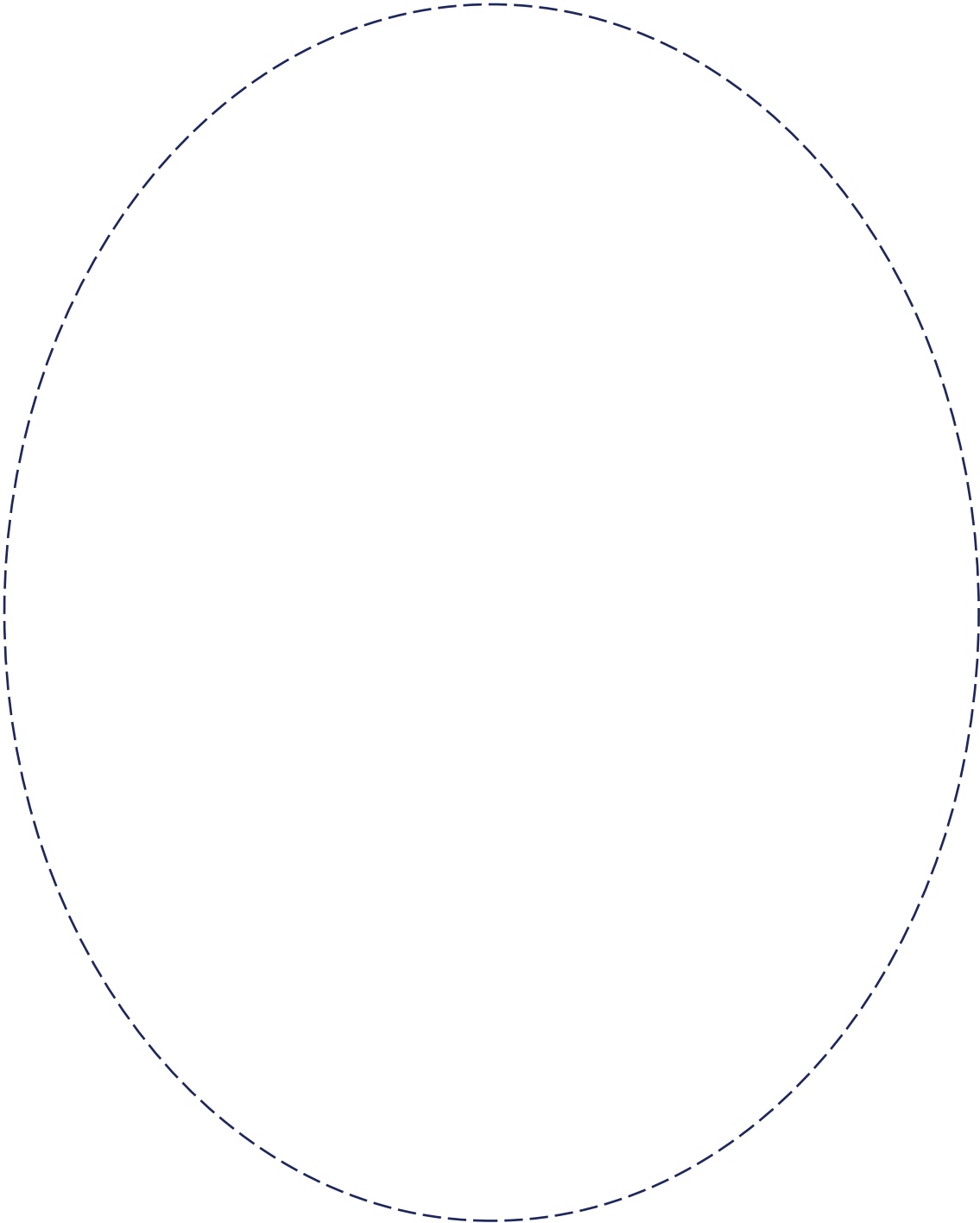
A	B	C
D	E	F
G	H	I
J	K	L
M	N	O

Úloha: Skús napísať rovnaké písmená do okienok, ale nech sú väčšie.

OBLASŤ ROZVOJA		ČINNOSTI	POMÔCKY
1.	VERBÁLNA KOMUNIKÁCIA	Sedenie na koberci – uvítací rozhovor, rozprávanie sa o vzhľade písmena O, čítanie písmen abecedy A až O	Písmeno O, abeceda
2.	ZRAKOVÉ VNÍMANIE	Sedenie pri stole a (1) dokresľovanie písmena O podľa predstáv	PL za aktivitou, pastelky, tužky
3.	SLUCHOVÉ VNÍMANIE	Sedenie pri stole a (2) písanie O pri počutí slova, ktoré sa začína na O	Papiere A4, fixky, písmeno O
4.	POHYBOVÉ VNÍMANIE	Státie pri stole a (3) cvičenie pohybov znázorňujúcich tvar písmena O	
5.	HMATOVÉ VNÍMANIE	Sedenie pri stole a (4) viazanie a lepenie špagáta do tvaru písmena O	Špagát, nožnice, papier, lepidlo
6.	HOVORENÁ REČ	Státie a cvičenie (5) dychové, (6) artikulačné a (7) lexikálne	4 kartičky A4 s pojмами
7.	PÍSANÁ REČ	Sedenie pri stole a (8) počúvanie príbehu a odpovedanie na otázky	Kniha s príbehom
8.	GRAFO MOTORIKA	Sedenie pri stole a (9) kreslenie na PL – Balón – O so šnúrkou	PL, tužky, pastelky
9.	VERBÁLNA KOMUNIKÁCIA	Sedenie na koberci, vyberanie O z písmen abecedy a rozprávanie zážitkov a skúseností detí z činností	Abeceda s viacerými písmenami O

- (1) **Dokresľovanie** písmena O podľa predstáv s inštrukciou: „Dokresli písmeno O na vec, osobu, alebo zviera, na ktoré sa ti podobá“.
- (2) **Písanie** O pri počutí slova, ktoré sa začína na O: **opica, okno, šašo, ovce, ocot, pomoc, ovocie, plot, kapce, kapusta, ovos, oslava, osýpky**. Potom porátať nakreslené O.
- (3) **Cvičenie** pohybov znázorňujúce tvar písmena O: **Brušká ukazovákov, prostredníkov, prstenníkov a malíčkov obidvoch rúk sa bruškami dotýkajú palcov tak, že znázorňujú O. Stoj mierne rozkročný, paže v upažení naznačujú krúživými pohybmi O. Stoj striedavo na pravej a ľavej nohe, noha vo vzduchu krúži a naznačuje O. Chytenie sa detí za ruky a utvoriť kruh, akože O. Najskôr tvárami v kruhu k sebe a potom chrbtami od seba. Ruky sú v pripažení a vzápätí vo vzpažení alebo upažení pri zväčšení kruhu. Urobiť zo špagáta na podlahe O. Chodiť po špagáte v kruhu s rukami v upažení a udržiavať rovnováhu.**
- (4) **Viazanie** špagáta a jeho **lepenie** na papier A4 v tvare písmena O.
- (5) **Dychové cvičenie**: Fúkanie do balónov a zaväzovanie nafúkaného balóna šnúrkou.
- (6) **Artikulačné cvičenie**: Opakované zaokrúhľovanie a rozťahovanie pier. Vťahovanie líc do ústnej dutiny. Krúživé pohyby jazyka okolo pier vpravo a vľavo v tvare písmena O.
- (7) **Lexikálne cvičenie**: Na 4 kartičkách formátu A4 sú napísané veľkými tlačenými písmenami pojmy OVOCIE, OBCHODY, OBLEČENIE, OBUV. Deti menujú, čo patrí do jednotlivých skupín a učiteľ zapisuje slová, ktoré mu diktujú. Potom napísané slová prečíta a deti rozhodujú, či do skupiny slov patria, alebo nie.
- (8) **Počúvanie** príbehu, ktorý si deti z knihy vyberú a odpovedanie na otázky v zmysle deja.
- (9) **Písanie a kreslenie** na PL z knihy LIPNICKÁ, M. *Rozvoj grafomotoriky a podpora psaní*. Praha : Portál, 2007, s. 23.

Úloha: *Obtiahni a dokresli písmeno O na vec, osobu, alebo zviera, na ktoré sa ti podobá.*

P

OBLASŤ ROZVOJA		ČINNOSTI	POMÔCKY
1.	VERBÁLNA KOMUNIKÁCIA	Sedenie na koberci – uvítací rozhovor, rozprávanie sa o vzhľade písmena P, čítanie písmen abecedy A až P	Písmeno P, abeceda
2.	ZRAKOVÉ VNÍMANIE	Sedenie pri stole a krúžkovanie P na pracovnom liste – reverzné písmená	PL za aktivitou, fixky
3.	SLUCHOVÉ VNÍMANIE	Sedenie pri stole a (1) hranie rytmov predvádzaných na pohároch	Lyžičky, 4 poháre zo zaváranín
4.	POHYBOVÉ VNÍMANIE	Státie a (2) napodobňovanie pohybov pri pílení polienka pátkou	Detská pátko, polienka
5.	HMATOVÉ VNÍMANIE	Sedenie pri stole, (3) ohmatávanie a určovanie predmetov pod plachtou	Plachta, predmety na P
6.	HOVORENÁ REČ	Státie a cvičenie (4) dychové, artikulačné a (5) lexikálne	
7.	PÍSANÁ REČ	Sedenie pri stole a (6) pozorovanie písania slov – odpovedí z (5)	½ flipchart papier, fixky
8.	GRAFO MOTORIKA	Sedenie pri stole, (7) obťahovanie a dokresľovanie tvaru písmena P na PL	PL, tužky, pastelky
9.	VERBÁLNA KOMUNIKÁCIA	Sedenie na koberci, vyberanie P z písmen abecedy a rozprávanie zážitkov a skúseností detí z činností	Abeceda s viacerými písmenami P

- (1) **Hranie rytmov** lyžičkami na pohároch zo zaváranín napr.: (o,o,o,o); (oo,o,oo,o); (o,oo,o,oo); (o,o,oo,oo); (oo,oo,oo,oo). Opakovať podľa záujmu detí.
- (2) **Napodobňovanie** pohybov pri pílení polienka pátkou položeného na stole. Pílenie pravou rukou – ľavá noha je vpredu, pravá vzadu, ľavá ruka drží polienko a pravá píli. Pílenie ľavou rukou – pravá noha je vpredu, ľavá vzadu, pravá ruka drží polienko a ľavá píli.
- (3) **Ohmatávanie a určovanie** predmetov pod plachtou: napr. pravítko, pišťalka, peňaženka, peniaze, pastelka, pohár a iné.
- (4) **Dychové cvičenie a artikulačné cvičenie**: Nafukovanie líc s uvoľnením nahromadeného vzduchu v ústnej dutine, ako keď jemne niečo pukne (p).
- (5) **Lexikálne cvičenie**: Odpovedanie na všeobecné otázky o nás, ľuďoch. Deti môžu rôzne odpovede vymýšľať, aj odpovedať správne. Napr.: „Čím platíme v hotovosti?“ (peniazmi); „Aké slovo používame na ospravedlnenie sa?“ (prepáč), „Čo robíme s perom v ruke?“ (píšeme), „Kde perieme?“ (v práčke), „Na čom pečieme palacinky?“ (na panvici), „Na čom pečieme buchty?“ (na plechu), „Kde sa hráme s pieskom?“ (na pieskovisku), „Čo spievame?“ (piesne), „Čo si obliekame na spanie?“ (pyžamo), „Ktorý prst na ruke máme najkratší?“ (palec), „Na čom spíme?“ (na posteli), „Čím pečiatkujeme?“ (pečiatkami), ap.
- (6) **Pozorovanie** písania slov – odpovedí z (5). Učiteľ spojí (5) a (6), zapisuje pred deťmi ich o odpovede na otázky veľkými tlačnými písmenami na papier. Deti písanie pozorujú. Nakoniec učiteľ slová postupne číta pred deťmi, pritom prstom ukazuje na čítané slová.
- (7) **Písanie a kreslenie** na PL z knihy LIPNICKÁ, M. *Rozvoj grafomotoriky a podpora psaní*. Praha : Portál, 2007, s. 45.

P

P Q P Q P Q

P P Q Q P P

P Q P Q P Q

P Q P P Q Q

P Q Q P P P

Úloha: Skús vyhľadať a zakrúžkovať písmená P.

R

OBLASŤ ROZVOJA		ČINNOSTI	POMÔCKY
1.	VERBÁLNA KOMUNIKÁCIA	Sedenie na koberci – uvítací rozhovor, rozprávanie sa o vzhľade písmena R, čítanie písmen abecedy A až R	Písmeno R, abeceda
2.	ZRAKOVÉ VNÍMANIE	Sedenie pri stole, prečítanie povedačky, slov a vyfarbovanie R	PL za aktivitou, fixky, pastelky
3.	SLUCHOVÉ VNÍMANIE	Státie pri stole a (1) cvičenie fonemického uvedomovania hlások	
4.	POHYBOVÉ VNÍMANIE	Státie v priestore triedy, (2) odpovedanie na otázky a hranie sa	
5.	HMATOVÉ VNÍMANIE	Sedenie pri stole a (3) hranie sa s ryžou prstami obidvoch rúk	Ryža, tácky, voda, poháre
6.	HOVORENÁ REČ	Státie pri stole, cvičenie (4) dychové, (5) artikulačné a (6) lexikálne	
7.	PÍSANÁ REČ	Sedenie pri stole a (7) pečiatkovanie písmen podľa vzoru slov na R	Pečiatky písmen, papiere,
8.	GRAFO MOTORIKA	Sedenie pri stole a (9) kreslenie na PL s názvom Ryba pláva	PL, tužky, pastelky
9.	VERBÁLNA KOMUNIKÁCIA	Sedenie na koberci, vyberanie R z písmen abecedy a rozprávanie zážitkov a skúseností detí z činností	Abeceda s viacerými písmenami R

- (1) **Cvičenie fonemického uvedomovania hlások v slovách.** Odpovedanie na otázku: „Na začiatku ktorého slova počuješ hlásku r“? Deti hovoria slová z dvojíc slov, ktoré sa začínajú na hlásku r, napr.: lak – rak; ryba – chyba; lis – rys; rez – les; rodina – hodina; ruka – lúka; muž – rúž; krok – rok; radí – ladí; rúra – fúra; ryža – lyža;
- (2) **Cvičenie Ryba, Rak ...** v rytmickom sprievode hádanky: Ryba, rak, ryba, rak, kto z nich chodí naopak? Deti odpovedajú najskôr odpovedajú na otázky: Chodí ryba? Ako sa pohybuje ryba? Ako chodí rak? Čo to znamená, že chodí naopak? Potom napodobňujú chôdzu dozadu. Orientujú sa pritom v priestore, vyhýbajú sa prekážkam a deťom.
- (3) **Hranie sa** s ryžou: napr. kreslenie R do ryže vysypanej na tácke, sypanie ryže pinzetovým, štipkovým úchopom do vody v pohári a pozorovanie ako klesá na dno, prenášanie ryže z tácky na tácku prstami namočenými vo vode a skúmanie prílnavosti.
- (4) **Dychové cvičenie:** Dlhý nádych nosom a dlhý výdych ústami s vibráciou pier – prskanie.
- (5) **Artikulačné cvičenie:** Pohybovanie jazykom striedavo k horným a dolným dásňám. Zdvihnutú špičku jazyka prtláčať na rôzne miesta tvrdého podnebia. Špičkou jazyka oblizovať zadnú časť horných zubov striedavo vpravo a vľavo. Krúživým pohybom jazyka oblizovať hornú a dolnú peru.
- (6) **Lexikálne cvičenie:** Rozhodovanie o správnych odpovediach na otázky podľa obsahových významov viet, napr.: So sekerou rúbeme alebo pilíme? (rúbeme); Dozadu chodí rak alebo ryba? (rak); Pláva ryba alebo papier? (ryba); Otvára sa vrana alebo brána (brána); Cesto miesime rukami alebo príborom? (rukami); Na ruke máme koleno alebo rameno? (rameno); Drobná je ryža alebo chyža? (ryža). Rýľujeme bagrom alebo rýľom? (rýľom); Štyri kolesá má traktor alebo motorka? (traktor) atď.
- (7) **Pečiatkovanie** písmen podľa vzoru slov na R. Deti pod písmená slov napísaných veľkými tlačenými písmenami odtláčajú pečiatky rovnakých písmen na základe porovnávania tvaru.
- (8) Nakoniec učiteľ slová postupne číta pred deťmi, pritom prstom ukazuje na čítané slová.
- (9) **Písanie a kreslenie** na PL z knihy LIPNICKÁ, M. *Rozvoj grafomotoriky a podpora psaní*. Praha : Portál, 2007, s. 51.

R

TRÁVA RASTIE, TRNKY ZREJÚ,
ODTRHNEM SI MODRÚ CELÚ.
TRI TRNKY – TRPKÉ, BRRR,
ŠTVRTÚ NEZAHRYZNEM VERU.

KRRK

RAK

ROK

Úloha: Skús vyfarbiť všetky písmená R.

S

OBLASŤ ROZVOJA		ČINNOSTI	POMÔCKY
1.	VERBÁLNA KOMUNIKÁCIA	Sedenie na koberci – uvítací rozhovor, rozprávanie sa o vzhľade písmena S, čítanie písmen abecedy A až S	Písmeno S, abeceda
2.	ZRAKOVÉ VNÍMANIE	Sedenie pri stole, vyfarbovanie S na PL, vystrihovanie vyfarbeného S	PL za aktivitou, pastelky, nožnice
3.	SLUCHOVÉ VNÍMANIE	Sedenie pri stole a (1) hovorenie slov na slabiky sa, se, so, su, si	
4.	POHYBOVÉ VNÍMANIE	Státie a (2) cvičenie s námetom pohybov stromov	
5.	HMATOVÉ VNÍMANIE	Sedenie pri stole, (3) ohmatávanie a hádanie písmen a predmetov na S	Písmená A – S, predmety na S
6.	HOVORENÁ REČ	Státie a cvičenie (4) dychové, (5) artikulačné a (6) komunikačné	
7.	PÍSANÁ REČ	Sedenie pri stole a (7) skladanie básne zo slov podľa vzoru	Rozstrihaná báseň po slovách
8.	GRAFO MOTORIKA	Sedenie pri stole a (8) kreslenie na PL Stromy	PL, tužky, pastelky
9.	VERBÁLNA KOMUNIKÁCIA	Sedenie na koberci, vyberanie S z písmen abecedy a rozprávanie zážitkov a skúseností detí z činností	Abeceda s viacerými písmenami S

- (1) **Hovorenie** slov na slabiky sa, se, so, su, si. Učiteľ povie začiatočnú slabiku a deti slová dotvárajú podľa vlastných nápadov a skúseností, napr. **sa**(-d, -ko, -ne, -láma, -ma, -nitka ...); **se**(-no, -dem, -dmokráska, -dlo, dadlo ...); **so**(-l, -b, -bota, -kol, ...) a iné.
- (2) **Cvičenie** s námetom pohybov stromov: „Fúka vietor a stromy sa kníšu“ - mierny stoj rozkročný, ruky vo vzpažení, úklony vpravo, vľavo, dopredu a dozadu. „Zo stromov padá na jeseň lístie“ - stoj spojný, ruky vo vzpažení, postupne do drepu a ruky do predpaženia s pohybmi prstov. Opakovanie 2-3x.
- (3) **Ohmatávanie a hádanie** písmen a predmetov na S: V krabici s otvorom na ruky alebo pod šatkou deti ohmatávajú písmená od A – S a predmety, ktoré sa v názve začínajú na hlásku S. Ohmatané písmeno alebo predmet pomenujú a potom ukážu, či je to pravda.
- (4) **Dychové cvičenie**: Fúkanie do stužiek z textilu rôznou intenzitou výdychového prúdu vzduchu, aby sa rôzne pohybovali. Deti ich môžu fúkaním posúvať aj po stole.
- (5) **Artikulačné cvičenie**: Špúlenie a rozťahovanie pier do úsmevu, pričom horné a dolné zuby sú spolu. Pri spustenej sánke sa špičkou jazyka za zubami dotýkať striedavo horných a dolných ďasien.
- (6) **Komunikačné cvičenie**. Deti môžu aj fantazírovať v odpovediach na otázky: Čo je to **seno**? Ako sa vyrába? Čo by bolo, keby **seno** nebolo. Čo je to Senohrad? Kto môže alebo nemôže bývať v Senohrade? Čo zvyčajne robíte v sobotu a prečo?
- (7) **Skladanie** básne zo slov podľa vzoru ako pri metóde „slovná banka“.
- (8) **Písanie a kreslenie** na PL z knihy LIPNICKÁ, M. *Rozvoj grafomotoriky a podpora psaní*. Praha : Portál, 2007, s. 33.

Úloha: *Skús vyfarbiť písmeno S, ako chceš, aby sa ti páčilo. Môžeš ho aj vystrihnúť.*

T

OBLASŤ ROZVOJA		ČINNOSTI	POMÔCKY
1.	VERBÁLNA KOMUNIKÁCIA	Sedenie na koberci – uvítací rozhovor, rozprávanie sa o vzhľade písmena T, čítanie písmen abecedy A až T	Písmeno T, abeceda
2.	ZRAKOVÉ VNÍMANIE	Sedenie pri stole a dokresľovanie T na PL podľa predstáv detí	PL za aktivitou, pastelky
3.	SLUCHOVÉ VNÍMANIE	Sedenie pri stole a (1) tlieskanie predvádzaných rytmov na slabiky ti, ta	
4.	POHYBOVÉ VNÍMANIE	Státie a (2) cvičenie hádzaním a chytaním, točením sa,	Lietajúci tanier
5.	HMATOVÉ VNÍMANIE	Sedenie pri stole a modelovanie tanierov podľa predstáv detí	Modelovacia hmota, podložky
6.	HOVORENÁ REČ	Státie a cvičenie (3) dychové, (4) artikulačné, (5) lexikálne	
7.	PÍSANÁ REČ	Sedenie pri stole a (6) tvorenie pojmovej mapy na TENKÝ, ŤAŽKÝ	½ flipchart papier, fixky
8.	GRAFO MOTORIKA	Sedenie pri stole, (7) kreslenie a písanie T na PL - Taniere	PL, tužky, pastelky
9.	VERBÁLNA KOMUNIKÁCIA	Sedenie na koberci, vyberanie T z písmen abecedy a rozprávanie zážitkov a skúseností detí z činností	Abeceda s viacerými písmenami T

- (1) **Tlieskanie rytmov:** „ti-ti-ta-ta, tít-tata, tít-ta-ta, ti-ti-tata, tita-tita, tatita-tatita“. Opakovanie 2 - 3x.
- (2) **Cvičenie:** Hádzanie a chytanie lietajúceho taniera s ovládaním sily a pohybov pri hádzaní a chytaní. Točenie sa na mieste s rukami v upažení s udržiavaním rovnováhy tela na motív „točenia sa taniera pri lete vpravo aj vľavo“.
- (3) **Dychové cvičenie:** Krátky prerušovaný nádych a súvislý výdych nosom. Opakovanie 3x.
- (4) **Artikulačné cvičenie:** Pohybovanie jazykom striedavo k horným a dolným d'asnam. Zdvihnutú špičku jazyka prítlačať na rôzne miesta tvrdého podnebia. Špičkou jazyka oblizovať zadnú časť horných zubov striedavo vpravo a vľavo. Krúživým pohybom jazyka oblizovať hornú a spodnú peru. Opakovať 3x.
- (5) **Lexikálne cvičenie:** Vysvetľovanie významu slov svojimi myšlienkami aj podľa fantázie, napr. tanečnica, traktorista, turista, tenista, tučniak, trampolína, točňa, trojuholník atď. Odpovedanie na otázky: „Čo znamená slovo ...? Ako vyzerá?, Čo robí?“ ap.
- (6) **Tvorenie pojmovej mapy** v obsahových súvislostiach významov: TENKÝ, ŤAŽKÝ hľadaním odpovede na otázky „Čo je tenké? a Čo je ťažké?“. Učiteľ vedie s deťmi dialóg a zapisuje súvisiace pojmy veľkými tlačenými písmenami na pojmovej mape.
- (7) **Písanie a kreslenie** na PL z knihy LIPNICKÁ, M. *Rozvoj grafomotoriky a podpora psaní*. Praha : Portál, 2007, s. 43.

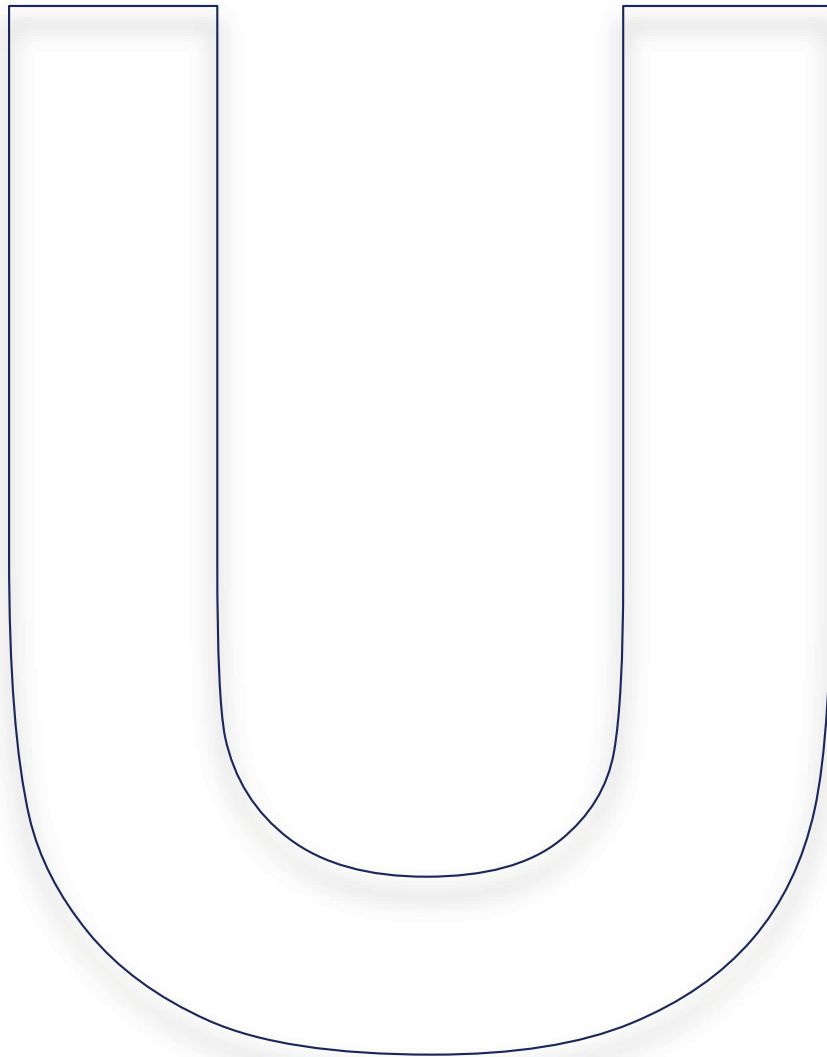

Úloha: *Skús dokresliť písmeno T na vec, osobu, alebo zviera, na ktoré sa ti podobá.*

U

OBLASŤ ROZVOJA		ČINNOSTI	POMÔCKY
1.	VERBÁLNA KOMUNIKÁCIA	Sedenie na koberci – uvítací rozhovor, rozprávanie sa o vzhľade písmena U, čítanie písmen abecedy A až U	Písmeno U, abeceda
2.	ZRAKOVÉ VNÍMANIE	Sedenie pri stole a (1) dokresľovanie písmena U podľa predstáv detí	PL za aktivitou, pastelky
3.	SLUCHOVÉ VNÍMANIE	Státie pri stole, (2) slabikovanie slov a kreslenie U na počet slabík	Fixky, tužky, papiere A4
4.	POHYBOVÉ VNÍMANIE	Státie pri stole a znázorňovanie tvaru U prstami, rukami, telom, kreslením	
5.	HMATOVÉ VNÍMANIE	Sedenie pri stole a vystrihovanie U z tvrdého a mäkkého papiera	Papiere, nožnice
6.	HOVORENÁ REČ	Státie pri stole, cvičenie (3) dychové, (4) artikulačné, (5) lexikálne	
7.	PÍSANÁ REČ	Sedenie pri stole a (6) pozorovanie písania viet, ktoré deti hovoria	½ flipchart papier, fixky
8.	GRAFO MOTORIKA	Sedenie pri stole a (9) kreslenie na PL – Užovka sa vlní	PL, tužky, pastelky
9.	VERBÁLNA KOMUNIKÁCIA	Sedenie na koberci, vyberanie U z písmen abecedy a rozprávanie zážitkov a skúseností detí z činností	Abeceda s viacerými písmenami U

- (1) **Dokresľovanie** písmena U podľa predstáv s inštrukciou: Dokresli písmeno U na vec, osobu, alebo zvieru, na ktoré sa ti podobá.
- (2) **Slabikovanie slov a kreslenie U** podľa počtu slabík slova, napr: u-ši – UU; ús-ta – UU; u-li-ca – UUU; u-di-ca – UUU; u-te-rák – UUU; ú-na-va UUU; ú-ľ-a-va – UUU; u-žov-ka – UUU; u-mý-vad-lo – UUUU;
- (3) **Dychové cvičenie:** Fúkanie do vystrihnutého U z tvrdého a mäkkého papiera rôznou intenzitou výdychového prúdu vzduchu, aby „lietalo vo vzduchu“ rôznym smerom.
- (4) **Artikulačné cvičenie:** Opakované zaokrúhľovanie a rozťahovanie pier. Vťahovanie líc do ústnej dutiny. Krúživé pohyby jazyka okolo pier vpravo a vľavo.
- (5) **Lexikálne cvičenie:** Vytváranie slov dopĺňaním prvej hlásky v slove. Učiteľ povie slovo bez 1. hlásky. Deti hlásky dopĺňajú a vysvetľujú, či má slovo význam, alebo nie. Napríklad: (z)ub; (u)cho; (ú)sta; (h)(z)uby; (r)uka; (a)uto; (m)(l)úka; (m)ucha; (b)ubon; (ľ)udia; (ž)uvačka; (u)dica; (u)lica; (u)horka; (u)pratovačka; (u)terák; (u)mývadlo;
- (6) **Pozorovanie** písania viet, ktoré deti hovoria. Učiteľ kladie otázky na uvažovanie. Deti môžu aj fantazírovať v odpovediach, napr. „Kto môže ísť po ulici? Prečo je ulica prázdna? Prečo sa niektorí ľudia málo umývajú? Prečo je dôležité umývať si ruky (zuby)?“ a iné. Učiteľ výpovede detí priebežne zapisuje veľkými tlačenými písmenami na papier. Deti pozorujú proces písania. Nakoniec prečíta vety, ktoré napísala. Prstom pritom ukazuje na čítané slová. Deti môžu vo vetách vyhľadávať a krúžkovať písmeno U.
- (7) **Písanie a kreslenie** na PL z knihy LIPNICKÁ, M. *Rozvoj grafomotoriky a podpora psaní*. Praha : Portál, 2007, s. 25.

Úloha: *Skús dokresliť písmeno U na vec, osobu, alebo zviera, na ktoré sa ti podobá.*

V

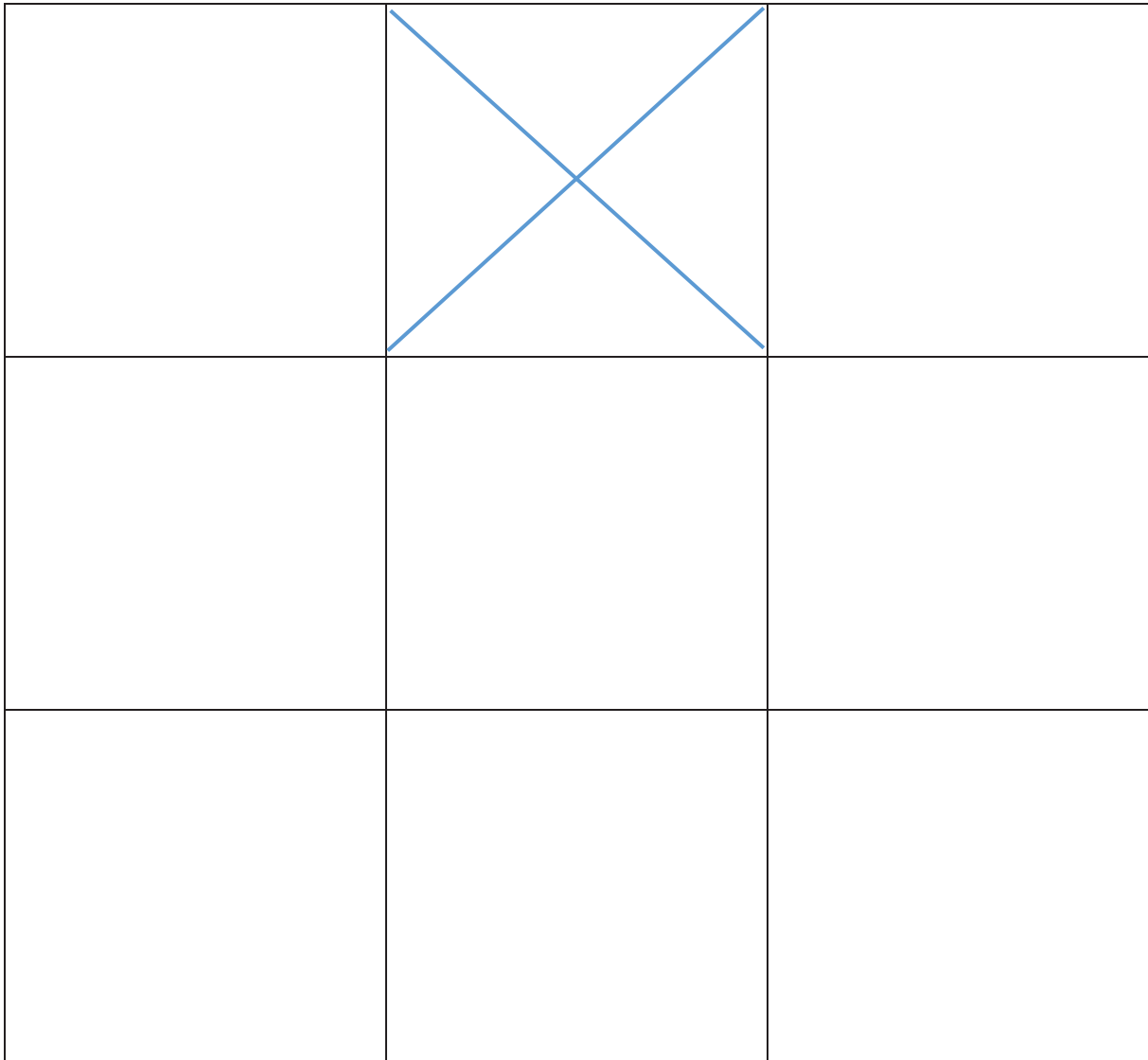
OBLASŤ ROZVOJA		ČINNOSTI	POMÔCKY
1.	VERBÁLNA KOMUNIKÁCIA	Sedenie na koberci – uvítací rozhovor, rozprávanie sa o vzhľade písmena V, čítanie písmen abecedy A až V	Písmeno V, abeceda
2.	ZRAKOVÉ VNÍMANIE	Sedenie pri stole a zostavovanie V z vrchnáčikov PET fliaš	Vrchnáčiky z PET fliaš
3.	SLUCHOVÉ VNÍMANIE	Státie a (1) cvičenie fonematického uvedomovania hlások	
4.	POHYBOVÉ VNÍMANIE	Státie pri stole a (2) cvičenie orientácie na vlastnom tele podľa pokynov	
5.	HMATOVÉ VNÍMANIE	Sedenie pri stole a prevliekanie vlny cez diery papiera „vyšívanie“ v tvare V	Vydierkovaný papier V, vlna
6.	HOVORENÁ REČ	Státie pri stole, cvičenie (3) dychové, (4) artikulačné, (5) lexikálne	
7.	PÍSANÁ REČ	Sedenie pri stole a (6) pozorovanie písania niektorých slov z (5) do tajničky	½ flipchart papier, fixky
8.	GRAFO MOTORIKA	Sedenie pri stole a (7) kreslenie na PL – Listy kvetov	PL, tužky, pastelky
9.	VERBÁLNA KOMUNIKÁCIA	Sedenie na koberci, vyberanie V z písmen abecedy a rozprávanie zážitkov a skúseností detí z činností	Abeceda s viacerými písmenami V

- (1) **Cvičenie fonematického uvedomovania hlások v slovách.** Odpovedanie na otázku: „Na začiatku ktorého slova počuješ hlásku v“? Deti hovoria slová z dvojíc slov, ktoré sa začínajú na hlásku v, napr.: cesta – vesta; voda – sóda; lata – vata; váza – báza; vaňa – baňa; valec – palec; krk – vlk; vlak – vlas; brány – vrany a iné.
- (2) **Cvičenie orientácie na vlastnom tele podľa pokynov:** Deti učiteľ motivuje k napodobňovaniu pohybov v spojení so slovnými pokynmi: „Pravá ruka na pravé koleno, ľavá ruka na ľavé koleno. Pravá ruka na pravé koleno, ľavá ruka na ľavé rameno. Pravá ruka na pravé rameno, ľavá ruka na hlavu. Ľavá ruka na pravé rameno, pravá ruka na pravé koleno. Pravá ruka na ľavé rameno, ľavá ruka na pravé koleno. Pravá ruka na ľavé koleno, ľavá ruka na pravé koleno.“
- (3) **Dychové cvičenie:** Fúkanie do kúpených alebo deťmi vyrobených veterníkov rôznou intenzitou výdychového prúdu vzduchu tak, aby sa rôzne rýchlo krútili.
- (4) **Artikulačné cvičenie:** Oblizovanie horných predných zubov spodnou perou pohybom zozadu dopredu s tichou artikuláciou f. Opakovanie 5-6x.
- (5) **Lexikálne cvičenie:** Hovorenie slov opačného významu: teplý – (studený); hustý – (riedky); hladký – (drsny); hlasný – (tichý); hlboký – (plytký); chudý – (tučný); čierny – (biely); dlhý – (krátky). Deti môžu tvoriť aj jednoduché vety na porovnanie významov slov.
- (6) **Pozorovanie písania niektorých slov z (5) do tajničky.** Učiteľ pripraví jednoduchú tajničku s niektorými slovami z 5. cvičenia. Ako ich deti hovoria, tak ich zapisuje do tajničky. Nakoniec prečíta slová aj jednoduchú vetu či len slovo, ktoré vzišlo z tajničky.
- (7) **Písanie a kreslenie na PL z knihy LIPNICKÁ, M. Rozvoj grafomotoriky a podpora psaní.** Praha : Portál, 2007, s. 31.

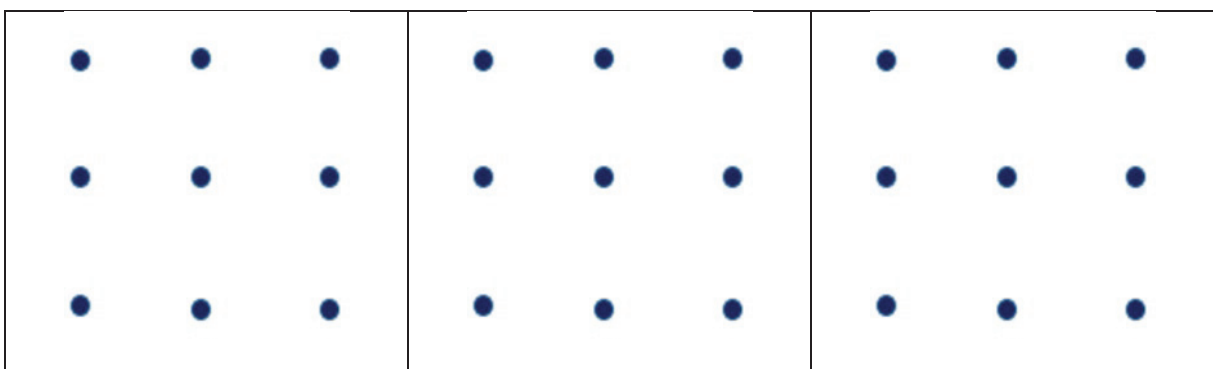
X

OBLASŤ ROZVOJA		ČINNOSTI	POMÔCKY
1.	VERBÁLNA KOMUNIKÁCIA	Sedenie na koberci – uvítací rozhovor, rozprávanie sa o vzhľade písmena X, čítanie písmen abecedy A až X	Písmeno X, abeceda
2.	ZRAKOVÉ VNÍMANIE	Sedenie pri stole a (1) kreslenie písmen X v štvorcoch a spájaním bodov	PL za aktivitou, fixky
3.	SLUCHOVÉ VNÍMANIE	Státie pri stole a (2) hovorenie jazyk lámavých viet pomaly a rýchlejšie	
4.	POHYBOVÉ VNÍMANIE	Státie pri stole a (3) znázorňovanie tvaru X prstami, rukami, nohami	
5.	HMATOVÉ VNÍMANIE	Sedenie pri stole a (4) prevliekanie vlny cez diery papiera „vyšívanie“ X	Vydierkovaný papier, vlna
6.	HOVORENÁ REČ	Státie pri stole a cvičenie (5) dychové, (6) artikuláčny, (7) komunikačný	
7.	PÍSANÁ REČ	Sedenie pri stole a (8) hranie sa pexesa s kartičkami so slovami s X	Pexeso so slovami s X
8.	GRAFO MOTORIKA	Sedenie pri stole a (9) kreslenie na PL – „Vyšívame krížikovou výšivkou“	PL, tužky, pastelky
9.	VERBÁLNA KOMUNIKÁCIA	Sedenie na koberci, vyberanie X z písmen abecedy a rozprávanie zážitkov a skúseností detí z činností	Abeceda s viacerými písmenami X

- (1) **Kreslenie** písmen X v štvorcoch a spájaním bodov podľa predlohy na pracovnom liste.
- (2) **Hovorenie** jazyk lámavých viet najskôr pomaly a potom rýchlejšie: *Xénia, Xavér a Félix* hrali na xylofón. *Oxana* mixuje mix ovocia. *Félix* má saxofón a *Xénia* xylofón.
Opakovanie 3-5x.
- (3) **Znázorňovanie** tvaru X prstami, rukami, nohami: dva ukazováky do X, ruky na hrudníku, skrížené ruky za chrbtom, prekrížené nohy v stojí. Cvičenie podľa inštrukcií, ľavá ruka na pravé rameno a pravá ruka na ľavé rameno, pravá noha doľava a ľavá noha doprava.
- (4) **Kreslenie X a prevliekanie** vlny do X podľa vzoru: Na tvrdom papieri je vydierkovaných 16 bodov. Prvé 4 body sú spojené čiarami do X. Ostatné body dieťa pospája čiarami fixky do X. Potom po nakreslených čiarach vedie vlnu do dierok, aby „vyšilo“ X.
- (5) **Dychové cvičenie:** Maľovanie fúkacími fixkami na papier.
- (6) **Artikuláčny cvičenie:** Striedavo špúlitiť a rozťahovať pery do úsmevu. Olizovať jazykom zuby a d'asná z vnútornej strany vpravo a vľavo.
- (7) **Komunikačný cvičenie:** Tvorenie viet na slová *Xénia, taxík, mixér, xylofón, Félix, fixky, saxofón*.
- (8) **Hranie sa** pexesa s kartičkami so slovami s X. Pexeso je vyrobené z dvojíc kartičiek rovnakej veľkosti. Na kartičkách sú napísané slová, v ktorých sa nachádza X - *Xénia, taxík, mixér, xylofón, Félix, fixky, saxofón*. Deti sa pexeso hrajú a vizuálne porovnávajú tvary slov.
- (9) **Písanie a kreslenie** na PL z knihy LIPNICKÁ, M. *Rozvoj grafomotoriky a podpora psaní*. Praha : Portál, 2007, s. 61.

Úloha: Skús do štvorcov nakresliť písmená X. Ak chceš, môžeš si obrázok vyfarbiť.

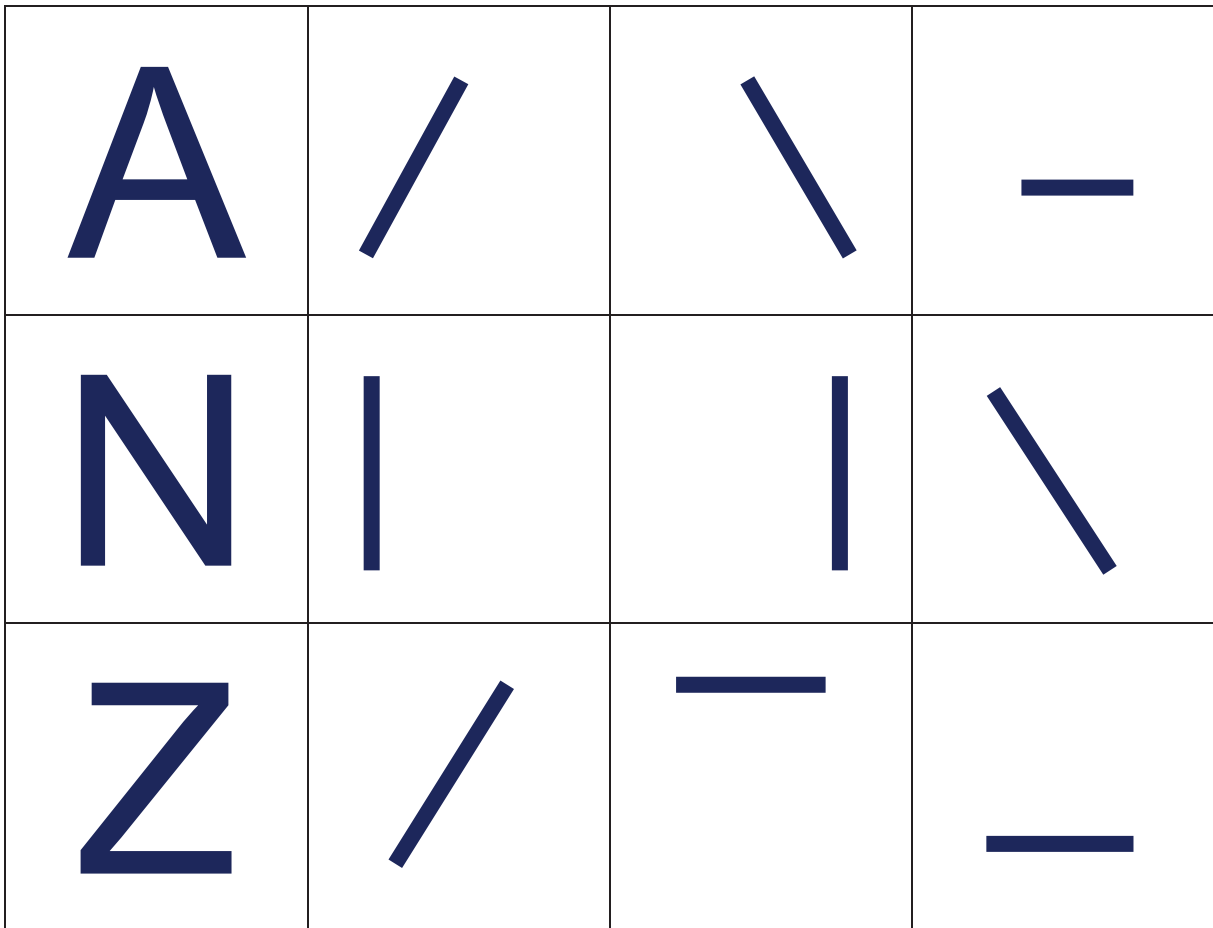

Úloha: Skús písmen X napísať tak, že pospájaš bodky v okienkach.

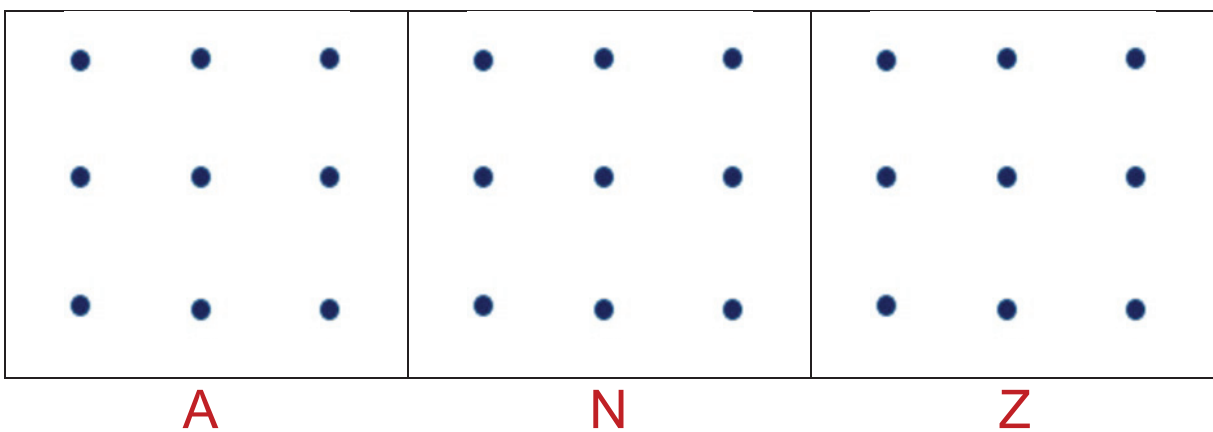
Z

OBLASŤ ROZVOJA		ČINNOSTI	POMÔCKY
1.	VERBÁLNA KOMUNIKÁCIA	Sedenie na koberci – uvítací rozhovor, rozprávanie sa o vzhľade písmena Z	Vankúš s písmenom Z
2.	ZRAKOVÉ VNÍMANIE	Sedenie pri stole a (1) písanie písmen spájaním paličiek a bodiek	PL za aktivitou, fixky
3.	SLUCHOVÉ VNÍMANIE	Státie pri stole a (2) hranie sa na ozvenu zvukov	
4.	POHYBOVÉ VNÍMANIE	Státie pri stole a (3) hranie sa na zrkadlo	
5.	HMATOVÉ VNÍMANIE	Sedenie pri stole, trhanie pásov z papiera a lepenie do tvaru Z	Farebné papiere, lepidlo
6.	HOVORENÁ REČ	Státie a cvičenie (4) dychové, (5) artikulačné, (6) gramatické	
7.	PÍSANÁ REČ	Sedenie pri stole a písanie, kreslenie slov, písmen, ktoré dieťa chce a vie	Papiere, tužky, fixky, pastelky
8.	GRAFO MOTORIKA	Sedenie pri stole a (7) kreslenie na PL – „Ozdobné prišívanie gombíkov“	PL, tužky, pastelky
9.	VERBÁLNA KOMUNIKÁCIA	Sedenie na koberci, vyberanie Z z písmen abecedy a rozprávanie zážitkov a skúseností detí z činností	Abeceda s viacerými písmenami X

- (1) **Písanie veľkých tlačенých písmen** spájaním paličiek a bodiek.
- (2) **Hranie sa** na ozvenu zvukov: Učiteľ zvuk predvedie a deti ho opakujú tak, že všetci stoja chrbtom k sebe, napr. čmeliak – ž-----; privolávanie mačky ccccc; hus v nebezpečenstve s-----; tíšenie č-----; osa z-----; stromy šumia š-----;
- (3) **Hranie sa** na zrkadlo: Deti utvoria dvojice. Jedno z páru predvádza ľubovoľné pohyby a druhé ich skúša napodobňovať. Učiteľ môže dať deťom námety, napr. česanie sa, umývanie sa, poskoky, cviky ap.
- (4) **Dychové cvičenie**: Dlhý nádych nosom a dlhý výdych ústami s artikuláciou z---- (osa).
- (5) **Artikulačné cvičenie**: Špúlenie a rozťahovanie pier do úsmevu, pričom horné a dolné zuby sú spolu. Pri spustenej sánke sa špičkou jazyka za zubami dotýkať striedavo horných a dolných d'asien.
- (6) **Gramatické cvičenie**: Hovorenie slov v neurčitku v odpovediach na otázky: „Čo treba urobiť, aby nebol v miestnosti prievan?“ (napr. zatvoriť, okno, dvere a iné); .....aby bol v miestnosti poriadok? .....aby nebola v miestnosti tma? ..... aby boli na oknách záclony? .....aby boli na stenách obrazy? ..... aby kvitli izbové kvety? atď.
- (7) **Písanie a kreslenie** na PL z knihy LIPNICKÁ, M. *Rozvoj grafomotoriky a podpora psaní*. Praha : Portál, 2007, s. 39.

Úloha: Skús spojiť čiary do tvaru písmena, ktoré je na začiatku riadka.

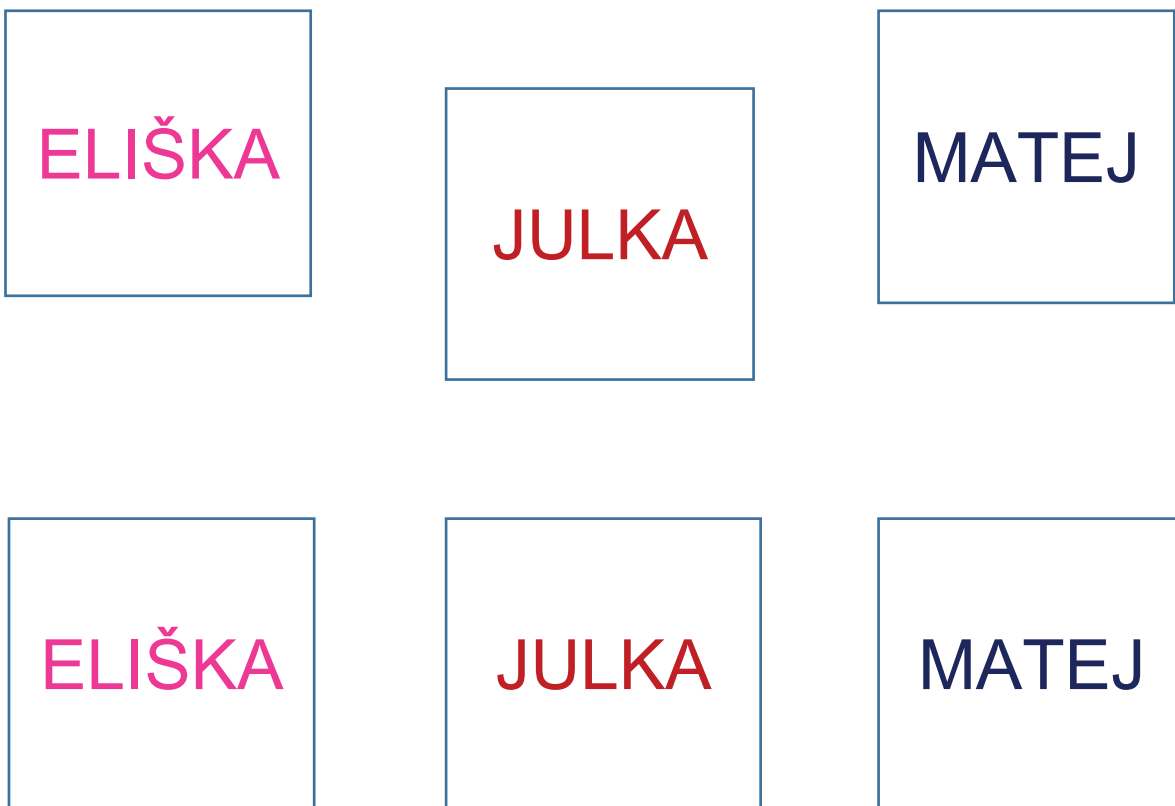
Úloha: Skús tieto písmena napísať tak, že pospájaš bodky v okienkach.

NÁMETY NA ĎALŠIE VÝCHOVNO-VZDELÁVACIE ČINNOSTI

Možno nimi obohatovať vzdelávacie aktivity. Je vhodné ich tematicky aj náročnosťou prispôbiť deťom a učebným situáciám vo vzdelávacích aktivitách.

PEXESO

Námet na vytvorenie pexesa s menami detí v triede.

Metodické rady k tvorbe a používaniu pexesa

Pexeso vytvárajte spolu s deťmi.

Používajte papiere jednotnej farby a hrúbky.

Na kartičky napíšte mená veľkými tlačenými písmenami.

Ak si dieťa vie napísať meno samé, umožnite mu napísať si mená.

Na písanie zvolte fixky, ktoré zanechávajú výrazne farebnú a hrubú stopu.

Najskôr sa hrajte s deťmi pexeso, naučte ich pravidlá, až potom sa môžu hrať samé.

Zahrňte do pravidiel hry čítanie mena na každej obrátenej kartičke, aby poznávali mená.

PUZZLE

Námet na vytvorenie slovného puzzle z rýmovačiek a povedačiek (Lipnická, 2024).

RÝMOVANÉ POUČENIA / SLOVNÉ PUZZLE

MÚDROŠŤ Z KNIŽIEK
VELĀKÉ MNOŽSTVO MÚDROSTI
DO KNIŽIEK SA POMESTÍ.
KTO ICH ČÍTA, VELĀ VIE,
BEZ KNÍH VERU NEZMÚDRIE!

Metodické rady k tvorbe a používaniu slovného puzzle

Rýmovačkami môžeme podporiť aj sprostredkovanie poznatkov s náučným obsahom v zmysle: „*rýmované múdrosti, majú svoje prednosti*“. Rýmované poučenia môžeme pripraviť pre deti vo formáte puzzle, tzn. napísanú predlohu a verziu rozstrihanú na slová. Keď sa deti hrajú slovné puzzle nezámerne sa učia tvary slov, rozvíjajú si schopnosti zrakovej diferenciácie a pozornosti.

TAJNIČKA

Námet na vytvorenie tajničky z jazyk lámavých viet (Lipnická, 2024).

RÝMOVANÉ POVEDAČKY /TAJNIČKA

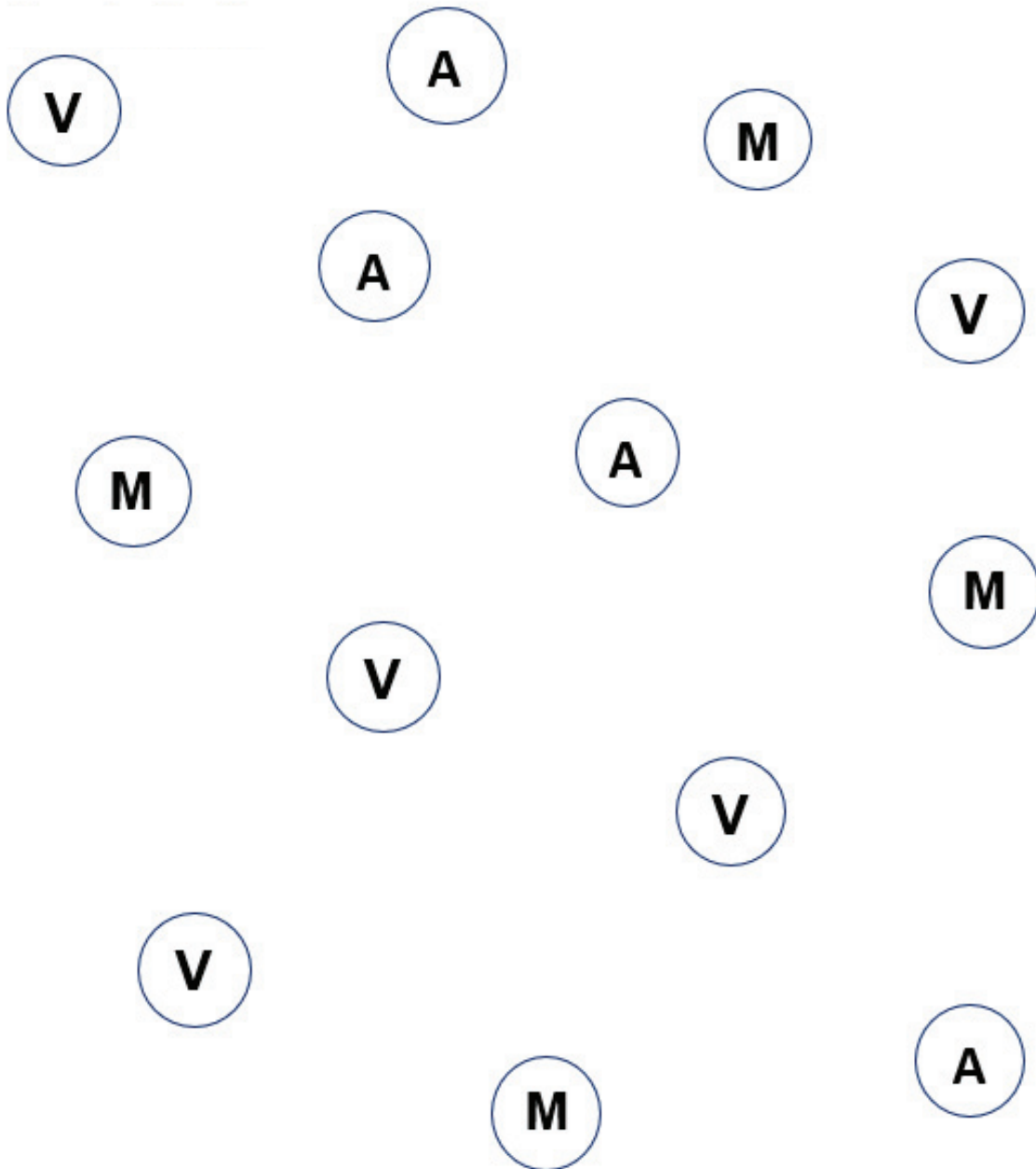
ŠUŠKA:
ŠUŠKE
TI ŠUŠTIA.
ŠUPINY
ŠUŠKÁ

Metodické rady k tvorbe a používaniu tajničky

Symbody spojené s textom umožňujú deťom skladať vety a texty so slovami, ktorými si precvičujú výslovnosť problematických hlások. Môže ísť o jednoduché jazyk lámavé vety, napríklad na precvičovanie výslovnosti hlásky R: „*Tráva rastie, trnky zrejú, odtrhnem si modrú celú*“, aj ďalších hlások v slovenskej výslovnosti.

PÍSMENKOVÉ KORÁLE

Námet na spájanie rovnakých písmen čiarami.

Úloha: *Skús spojiť rovnaké písmenkové korále čiarami.*

PÍSMENÁ V SLOVÁCH

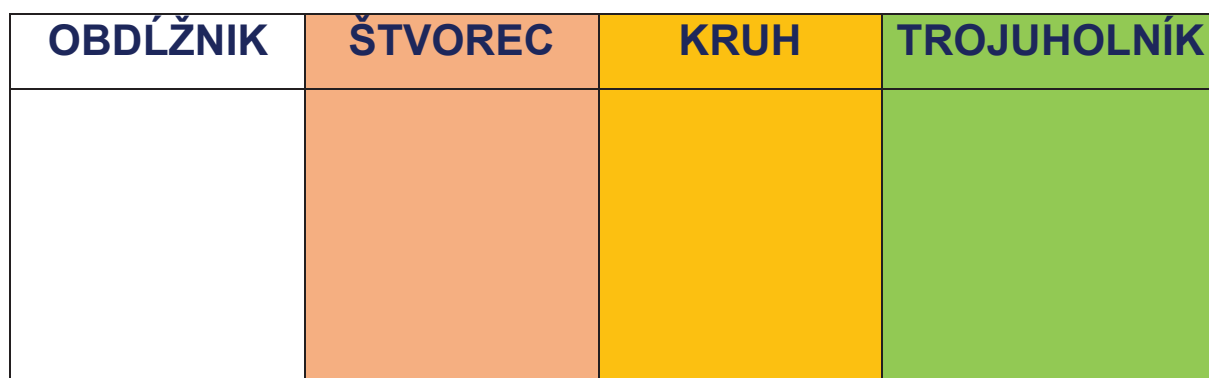
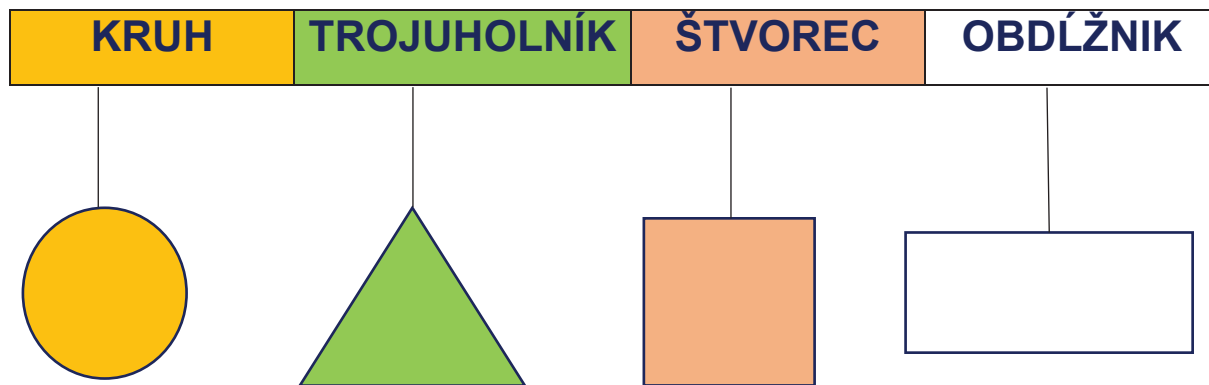
Námet na porovnávanie rovnakých písmen v slovách.

A	M	A	K
C	V	E	C
N	N	O	S
R	R	A	K
S	P	E	S
U	H	U	S
Z	Z	U	B

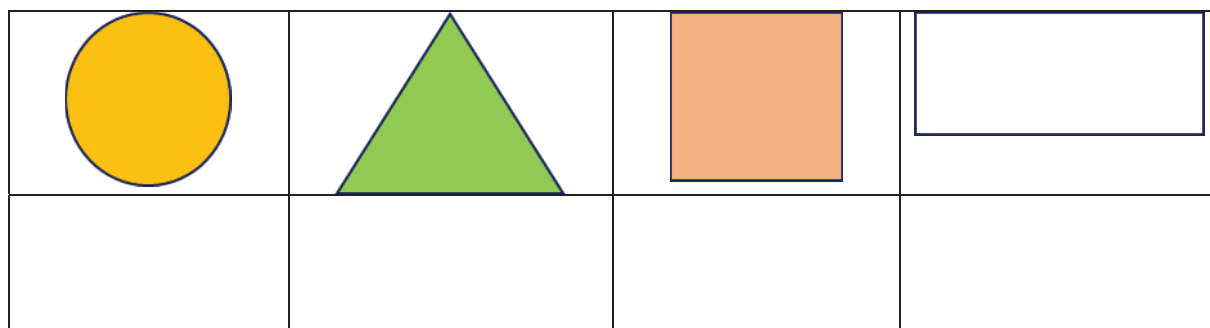
Úloha: Skús v každom riadku prečiarknuť dve rovnaké písmená. Ak vieš, môžeš si písmená a slová prečítať.

GEOMETRICKÉ TVARY

Námet na vytvorenie variantov učebných úloh s geometrickými útvarmi a ich názvami.

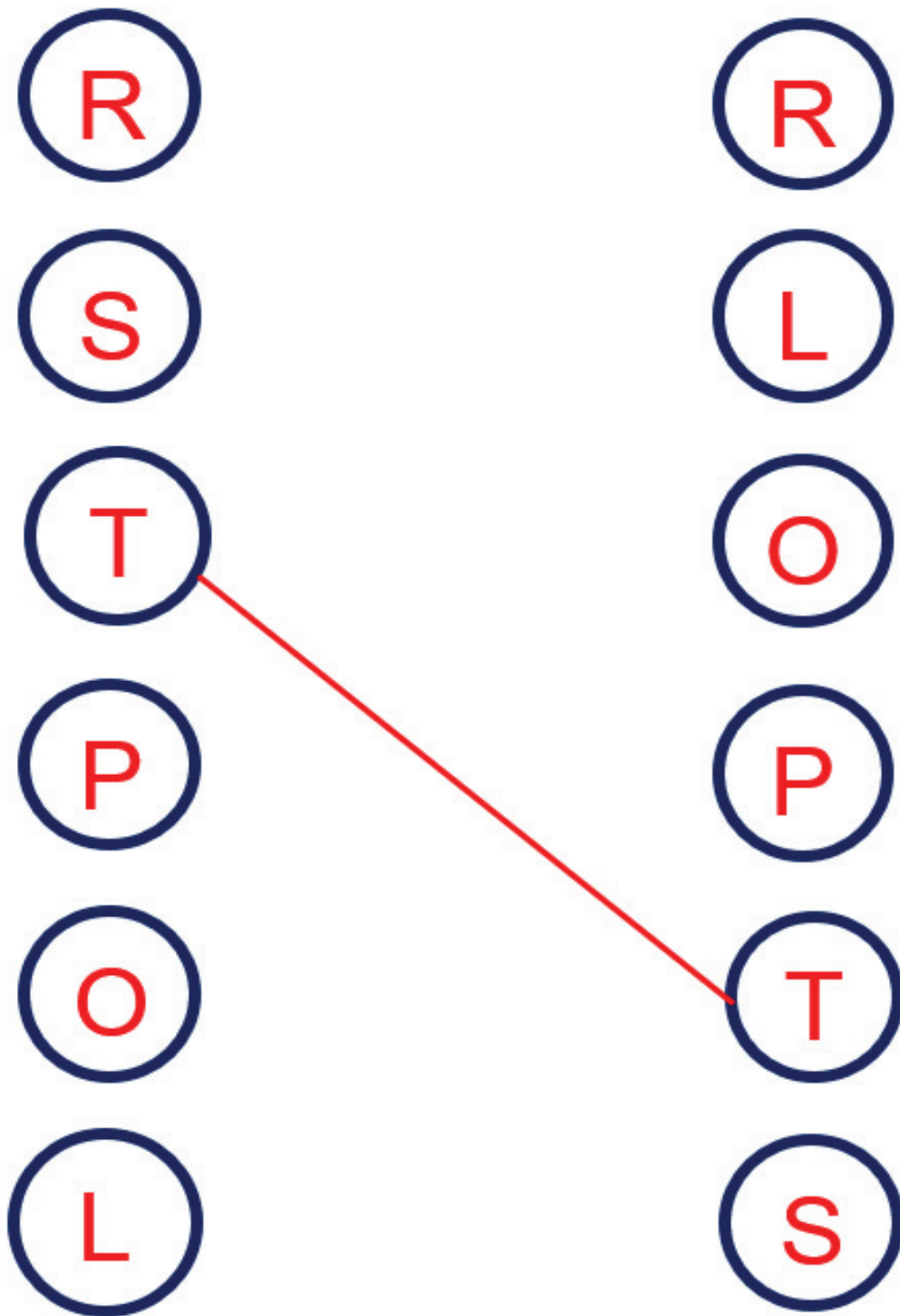

Úloha: *Skús pod názvy nakresliť geometrické útvary.*

Úloha: *Skús pod geometrické útvary napísať ich názvy.*

ROVNAKÉ PÍSMENÁ

Úloha: Skús pospájať rovnaké písmená čiarami. Tie, ktoré poznáš, môžeš pomenovať.

NÁMETY NA ĎALŠIE HRY S PÍSMENAMI

Možno nimi obohacovať vzdelávacie aktivity. Je vhodné ich tematicky aj náročnosťou prispôbiť deťom a učebným situáciám vo vzdelávacích aktivitách.

Počítanie písmen	<p>V obore do 10 počítať po jednom veľké tlačene písmená v skupine (môže byť aj v slovách).</p> <p>Zo skupiny veľkých tlačenej písmen oddeliť skupinu s určeným počtom (napr. tri, päť, šesť).</p> <p>V obore do 6 pomocou hmatu určiť počet veľkých tlačenej písmen v skupine.</p> <p>Vytvoriť skupinu veľkých tlačenej písmen s určeným počtom.</p>
Určovanie počtu	<p>Pre dve skupiny určiť, kde je viac, kde je menej alebo rovnako veľa veľkých tlačenej písmen podľa zisteného počtu v skupinách (do 10 písmen v skupine) počítaním, tzn. určovaním ich počtu.</p> <p>Pridať ku skupine alebo odobrať zo skupiny skupinu veľkých tlačenej písmen s daným počtom.</p>
Rozdeľovanie počtu	<p>Pre dve skupiny určiť, kde je viac, kde je menej alebo rovnako veľa veľkých tlačenej písmen bez určovania ich počtu.</p> <p>Bez zisťovania počtu, manipuláciou rozdeliť skupinu veľkých tlačenej písmen na 2 alebo 3 skupiny s rovnakým počtom.</p>
Určovanie polohy	<p>Pomocou slov a slovných spojení hore, dole, vpredu, vzadu, nad, pod, pred, za, medzi, na, vpravo, vľavo, v rohu, v strede, na rovinnnej podložke aj v priestore určiť a opísať polohu veľkého tlačenej písmena alebo dať písmeno na určené miesto.</p>

Skladanie tvarov	<p>Poskladať z primeraného množstva veľkých tlačných písmen obrázkov podľa predlohy, inštrukcií (napr. rebrík z H, cestu z I ap.).</p> <p>Poskladať podľa vzoru tvar veľkého tlačného písmena z rozstrihaných častí alebo abecedu na princípe puzzle.</p> <p>Poskladať podľa predlohy veľké tlačné písmená, napr. z varešiek, konárikov, listov zo stromov, nastrihaných pásikov papiera.</p>
Spájanie písmen	<p>Spojiť čiarami rovnaké písmená napísané na papieri.</p> <p>Kresliť čiary v bludisku, labyrinte alebo cestu na obrázku tak, aby sa spojili dve rovnaké písmená.</p>
Určovanie poradia	<p>V usporiadanom rade písmen v abecede určiť polohu alebo poradie určitého písmena na základe slov prvý, druhý, tretí, štvrtý, piaty, šiesty, siedmy, ôsmy, deviaty, desiaty, posledný, predposledný, pred, za, hneď pred a hneď za.</p>
Triedenie písmen	<p>Zo skupiny veľkých tlačných písmen vybrať všetky písmená s danou vlastnosťou (napr. farba, tvar, veľkosť, materiál ap.).</p> <p>Roztriediť veľké tlačné písmená v skupine na základe určenej vlastnosti (napr. farba, tvar, veľkosť, materiál ap.).</p>
Tvorenie písmen	<p>Vhodne využívať a spracúvať prírodné a technické materiály pri tvorení tvarov veľkých tlačných písmen.</p> <p>Podľa návrhu (schémy, náčrtu, predlohy) zhotoviť veľké tlačné písmeno, napr. lepením, ukladaním listov, konárikov, kamienkov, gaštanov, papierových guľčiek a iných materiálov.</p>
Kreslenie tvarov	<p>Kresliť samostatné tvary veľkých tlačných písmen podľa predlohy rôznymi materiálmi, napr. ceruzkou rôznej tvrdosti, fixkou, štetcom, tušom a porovnať rôzne kvality ich stopy.</p> <p>Kresliť samostatné tvary veľkých tlačných písmen spájaním bodov a dokresliť tvary veľkých tlačných písmen tak, aby sa podobali na niektoré bežné veci.</p>

NÁMETY NA ĎALŠIE ČINNOSTI ROZVÍJAJÚCE SCHOPNOSTI DETÍ

Možno nimi obohatovať vzdelávacie aktivity. Je vhodné ich tematicky aj náročnosťou prispôbiť deťom a učebným situáciám vo vzdelávacích aktivitách.

Sluchové vnímanie

Rozlišovanie a napodobňovanie zvukov z okolitého prostredia.

Určovanie prvej a poslednej hlásky v slovách, ktoré dieťa pozná, rozumie ich významu.

Rozkladanie slov na slabiky tleskaním, ťukaním, dupkaním, ukladaním príslušného počtu vecí alebo kreslením bodiek/oblúčikov.

Tvorenie rýmov z dvoch podobne znejúcich slov.

Aktívne počúvanie a odpovedanie na hádanky.

Reprodukovanie detských riekaniiek a piesní.

Zrakové vnímanie

Rozkladanie a skladanie vecí zložených z častí.

Párovanie predmetov podľa toho, ako sa používajú (napr. nôž a vidlička, šálka a podšálka, hrniec a vareška, pasta a kefka, ponožky, rukavice, obuv ap.).

Vyhľadávanie pomenovaných vecí v súbore viacerých vecí.

Ukazovanie a pomenúvanie detailov, časti celku (napr. na obrázku, konkrétnej veci ap.).

Určovanie zhôd a rozdielov medzi obrázkami a symbolmi (napr. zakrúžkovať rovnaké písmená, tvary; prečiarknuť odlišné písmená, tvary a iné).

Dotykovo-pohybové vnímanie	Uskutočňovanie rozmanitých hier a činností podporujúcich dotyky, pohyb, rytmus, rovnováhu a polohy tela v priestore.
	Orientovanie sa na ploche papiera aj v materiálnom priestore vo vzťahu k vlastnej osobe a predmetom navzájom (vpravo, vľavo, hore, dolu, prvý, posledný, pred, za, státie, sedenie, ležanie ap.).
Pozornosť	Vedenie dieťaťa k zotrvaníu a dokončeniu činností v potrebnom čase, pozorné počúvanie textov, sledovanie pohybov, riešenie bludísk a labyrintov.
	Konštruovanie podľa návodov, riešenie jednoduchých úloh podľa daných postupov.
	Striedanie tvarov podľa vzoru ukladaním a kreslením.
	Kreslenie podľa inštrukcie, pravidla ap.
Predstavivosť	Uskutočňovanie činností a hier so zastupovaním konkrétnej reality symbolmi – hračkami, značkami, znakmi, piktogramami, imitáciou, kreslením, improvizáciou, rozprávaním, opisom ap.
Pamäť	Krátkodobé zapamätanie si poradia predmetov, obrázkov, symbolov, série hovorených slov, viet, obsahu prečítaného, vypovedaného, reprodukovanie piesní, básní, riekaniek ap.
Myslenie	Tvorivé riešenie rozmanitých problémov, úloh a situácií z bežného života na základe činnosti s reálnymi predmetmi a ich znázorneniami – obrazmi (fotografie, obrázky, symboly, pracovné listy), používanie algoritmov pri osvojení si princípu postupnosti, striedania jednotlivých, na seba nadväzujúcich krokov činnosti, napríklad zaväzovanie šnúrky, usporiadanie obrázkov podľa postupnosti deja, tanečné kroky ap.
Reč	Vnímanie reči, porozumenie, artikulácia, slovná zásoba, gramaticky a komunikačne správne vyjadrovanie sa hovorenou a písanou rečou v rozmanitých hrových a edukačných činnostiach.

Literatúra

Lipnická, M. (2007). *Rozvoj grafomotoriky a podpora psaní*. Portál.

Lipnická, M. (2009). *Počiatkové čítanie a písanie detí predškolského veku*. Rokus.

Lipnická, M. (2013). *Logopedická prevencia v materskej škole*. Portál.

Lipnická, M. (2016). *Špecifiká práce učiteľa v materskej škole v prevencii narušenej komunikačnej schopnosti detí*. Belianum.

Lipnická, M. a kol. (2019). *Rozvoj jazykovej a literárnej gramotnosti v predškolskej a elementárnej pedagogike*. Belianum.

Lipnická, M. (2021). *Metodické námety na rozvoj jazykovej a literárnej gramotnosti detí predškolského veku*. Vydavateľstvo: Písmenkové školičky pre malé detičky.

Lipnická, M. & Šebianová, K. (2022). *Jazykové hry pre deti predškolského veku so slovami, vetami, textami, hádankami, riekankami, básničkami a pesničkami*. Vydavateľstvo: Písmenkové školičky pre malé detičky.

Lipnická, M. (2024). *Rýmovačky pre detičky na hádanie, počúvanie, hovorenie*. Vydavateľstvo: Písmenkové školičky pre malé detičky.

Názov: HRÁME SA S PÍSMENAMI

Podnázov: Vzdelávacie aktivity na rozvoj kognitívnych a psychomotorických schopností detí predškolského veku v príprave na čítanie a písanie

Autorka: doc. PaedDr. Milena Lipnická, PhD.

Recenzent: doc. PaedDr. Erik Žovinec, PhD.

Vydalo: Belianum. Vydavateľstvo Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici

Edícia: Pedagogická fakulta

Tlač: DMS, s. r. o., Nové Zámky

Počet strán: 80

Rok vydania: 2025

Vydanie: 1.

Formát: A4

Náklad: 200 kusov

ISBN 978-80-557-2243-6

EAN 9788055722436 /brožovaná/

ISBN 978-80-557-2244-3

EAN 9788055722443 /online/

DOI 10.24040/2025.9788055722443

<https://doi.org/10.24040/2025.9788055722443>